
DEN danske
STJERNE
Juli 1971 · 120. Årgang · Nummer 7

Det inspirerende budskab

AF ÆLDSTE ALMA SONNE, assistent til De Tolvs Råd

I det nittende århundredes flammende lys blev Joseph Smith synlig. Han hævdede, at kirkerne, som kaldte sig kristne, havde krænket lovene og forandret det evige Evangelium. (Esaja 24:5). Dette var som opfyldelse af profeti. Forpligtelsen, som hviler på de sidste dages hellige, er at undervise om det gengivne Evangelium. Jeg føler, jeg kan sige samvittighedsfuldt og sandfærdigt, at den genoprettede Kirke opfylder dette store ansvar. Inden for et år efter dens organisation var missionærer i marken, ofte uden pung eller taske, (Lukas 22:25) idet de forkyndte gengivelsen af guddommelig sandhed. Deres succes var enestående. Kirken voksede og havde fremgang gennem et missionærsystem, der ikke har noget sidestykke i religiøs historie.
Fremmede lande blev besøgt. Modstand opstillet. I nogle tilfælde samledes pøbel. Aviser fortsatte med ordstrømme af skældsord. Forfølgelse rasede; endog kirker blev fjentlige. Men den unge kirke, organiseret under Guds ledelse, voksede og havde fremgang og bevægede sig til sidst til Rocky Mountains (Klippebjergene), som profeteret af profeten Joseph Smith.
Dette værk bevæger sig fremad, brødre og søstre, og vil fortsætte dets fremadgående bevægelse, indtil det har opfyldt hele jorden, (Daniel 2:25) og intet kan standse dets fremgang (L&P 38:22). O

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forside
Asael Smith, Profeten Joseph Smith's farfader, skrev et overraskende brev til sin kone og sine børn. Forsiden, som genskaber denne 1799 begivenhed, blev fotograferet af Eldon Linschoten. Richard L. Anderson's „En profets arv" på side 197, beskriver enkeltheder. O

DEN *danske* STJERNE

Organ for JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

Juli 1971
120. Årgang · Nummer 7

Udgivet af
Den danske Mission af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige

Dalgas Boulevard 164
2000 København F.
Telf. Fasan 9901
Postgiro 333.38

Paul L. Pehrson,
missionspræsident,
ansvarshavende redaktør

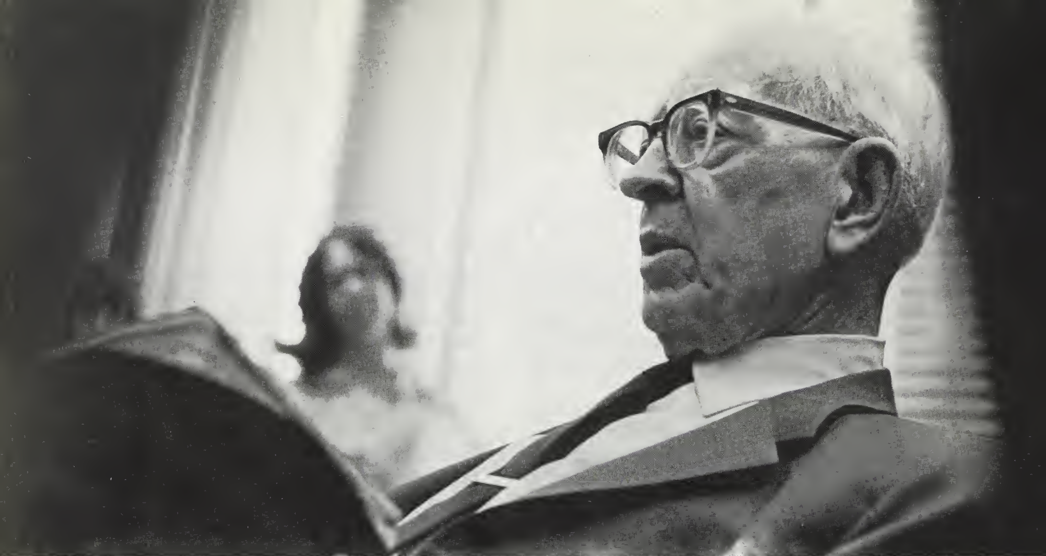
Nyheder:
Mary Kaiser, redaktør

Koordinator: Bernd J. Larsen

Den danske Stjerne udkommer den 1. i hver måned. Abonnementsprisen (inkl. porto) er i Danmark kr. 13.- pr. halvår, kr. 25.- for et helt år, i udlandet $ 3.50 for helt år. I løssalg kr. 2.50 pr. nummer. Betaling ved check udstedt til Den danske Stjerne, Priorvej 12, København F. eller gennem postgiro 333.38 til Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. (De nævnte priser er inklud. moms.)

Tryk:
Paul Giese KG, Offenbach/M., Deutschland

Layout:
PBO-Layout-Center, Frankfurt

Pioneränden

AF PRÆSIDENT JOSEPH FIELDING SMITH

Har I nogensinde spekuleret over, hvordan det ville have været, hvis I havde levet i jeres dødelige tilstand i en anden tidsalder? Over, hvilke store ting I da kunne have udrettet? Ligegyldigt hvor vigtige hine andre tider har været, er idag, tiden for vor dødelige tilstand, den vigtigste tid for enhver af os. Og hvad vi udfører i retfærdighed, det er, hvad vi bør være optaget af nu.

Juli er den måned, i hvilken vi ærer pionererne. De udrettede store ting, og vi bør, som medlemmer af Kirken, uanset hvor vi bor, bruge vor styrke på at føje nyt til det grundlag, de gav os.

En rejsende på vej gennem de frugtbare dale i Utah sagde, da han så ud over de veldyrkede marker og blomstrende frugthaver: „Det er ikke så mærkeligt, at Brigham Young valgte disse velvandede og smukke dale til fast bosted for jeres folk."

Det var om foråret. Markerne var grønne af sædekornet fra sidste sommers høst; frugttræerne langs vejen stod i fuldt flor; overalt i det frugtbare land sås den herlige udsigt til en rigelig afgrøde. Den slags bemærkninger falder tit fra folk, der hastigt gennemrejser Utah og ser forholdene, som

de er i dag. Hvor ved de dog uendeligt lidt om denne stats tidlige historie og om pionerernes næsten overmenneskelige anstrengelser for at „ørken og hede skal fryde sig", og „ødemark juble og blomstre, blomstre frodigt som rosen." (Se Es. 35:1).

Det var et helt andet syn, der mødte den lille, men beslutsomme gruppe pionerer, som betrådte Den Store Saltsø Dal den 24. Juli 1847. Jordbunden var hård og solsveden. Der var kun ringe plantevækst bortset fra den korte, stive bevoksning af salvie, der dækkede dalen, og de få piletræer og balsampopler, der stod ved bredderne af åløbene i fjeldkløften.

Sceneriet var overordentligt øde og uindbydende. Pionererne forsøgte at pløje; men jorden, der i så mange år havde unddraget sig erobring, nægtede at give efter for plovskæret. Ved at omlede vandet fra et åløb i kløften og gennembløde jorden dermed lykkedes det dem at vende jorden og forberede den til at modtage den begrænsede, men yderst værdifulde mængde sædekorn, de havde bragt med sig. Således begyndte en målbevidst kamp mod elementer og ugunstige vilkår, en kamp, som skulle få ørkenens erobring og grundlæggelsen af vort moderne system med vellykket opdyrkning ved overrisling til følge.

Eftersom pionererne på det tidlige tidspunkt var isolerede i en afstand af mere end et tusind seks hundrede kilometer fra civilisationens grænser, lærte deres leder dem, at de selv, så vidt det var muligt, skulle fremstille alt, hvad de forbrugte, og at de skulle være sparsommelige og ikke ødsle af væsen. Dette er stadig et udmærket råd. Oprettelsen af hjemmeindustrier var emne for mangen en prædiken. Idet de fulgte præsident Brigham Youngs råd om at fremstille deres livsfornødenheder af de forhåndenværende materialer, ikke at lade uheldig smag påføre dem nogen dyr last, og at „lade hjemmeindustrien fremstille alt, hvad der forbrugtes i hjemmet," oprettede de hellige mange nyttige og nødvendige industriforetagender, så som uldspinderier, garverier, jernværker, savværker, møller og lervarefabrikker. Folk lærte at fremstille de ting, de skulle bruge og at fremskaffe de forsyninger, de fortærede. Deres tøj var enkelt, men holdbart; det var deres egne hænders værk, og de skammede sig ikke over det.

Forholdene i verden i dag går hen imod at ødelægge den åndelige enighed og den enkeltes almindelige interesse for samfundets vel og hen imod at indskrænke den ånd hvori hvert medlem viser sin kærlighed til sine medmennesker. Selvforherligelsen er taget til, og interesse i samfundet og kærlighed til næsten er tilsvarende taget af. Samarbejde kan ikke findes, hvor der ikke er enighed; hvor mennesker ikke er eet i tanker, i hensigt og i ønske; hvor enhver nægter at arbejde uselvisk og i alles fælles interesse; hvor kærligheden til penge og verdslig vinding overskygger alt.

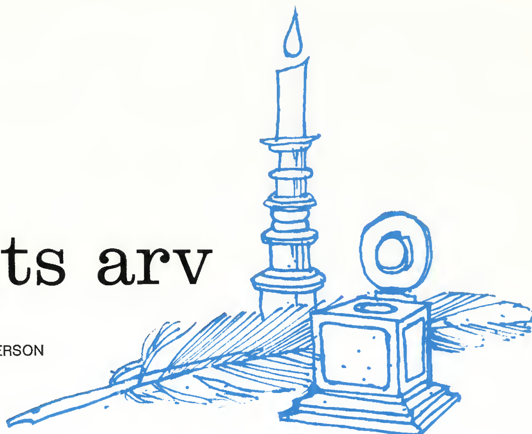
Lad os håbe, at de ideer og metoder, som pionererne benyttede så heldigt, og ved hvilke samfund styrkedes, og folket blev gavnet og knyttet sammen, ikke skal gå til grunde. Lad os bede til, at forholdene vil vedblive at være af en sådan beskaffenhed, at næstekærlighed og fællesskab vil vare ved iblandt os og vokse sig stærkere dag for dag; at vi må være eet; at vi må føle som Ruth sagde fordum, at „dit folk skal være mit folk, og din Gud skal være min Gud;" (Ruth 1:16).

Jeg er stolt af min arv fra pionererne. Jeg er stolt af deres ry for tjenstvillighed og opofrelse. I dag kan vi synes at være kommet på så stor afstand af dem, at det, de har udrettet, undertiden står vagt for os. Vi standser sjældent op for at prøve at fatte, hvor meget de gik igennem — trængsler, lidelse og forfølgelser — og alligevel ankom de til Den Store Saltsø Dal fulde af glæde.

Det er min bøn, at enhver af os — såvel de, hvis arv går tilbage til selve Kirkens begyndelse, som det nyligst omvendte medlem — i vore liv må udvise de karaktertræk og egenskaber, som gav De Sidste Dages Hellige pionerer deres storhed.

En profets arv

AF DOKTOR PHIL. RICHARD LLOYD ANDERSON

Profeten Joseph Smiths første kendte selvbiografiske skitse understreger den ide, at han i 1805 blev født „af retfærdige forældre, (1. Nephi 1:1) som ikke sparede sig nogen anstrengelse for at oplære mig i den kristne religion."[1] Foruden retfærdige forældre havde han nogle temmelig bemærkelsesværdige bedsteforældre. Året før din martyrdød forsvarede Joseph Smith energisk religiøs frihed for „enhver anden trosbekendelse" og tilføjede så følgende personlige bemærkning: „. . . Kærlighed til friheden . . . blev indpodet i min sjæl af mine bedstefædre, mens de lod mig ride ranke på deres knæ."[2] En omhyggelig undersøgelse af profetens ungdom begynder med disse bedsteforældres idealer, som påviseligt overføres til deres barnebarn, der forstod at give klart udtryk for dem.

Samuel Smith, profetens oldefader på fædrene side, udførte en betydelig mængde offentligt arbejde for sin by og i statens lovgivende forsamling. I sin nekrolog betegnedes han som „en oprigtig ven af sit lands frie rettigheder og en ihærdig fortaler for den kristne tro."[3] Hans søn, Asael, videreførte som soldat under Den amerikanske Frihedskrig sin faders tradition, skønt han på det tidspunkt var fader til fem børn på otte år og derunder.

Da profetens bedstefader, Asael Smith var en foretagsom landmand, var han i årevis en kendt person i adskillige områder i Massachusetts, New Hampshire og Vermont. Som ung mand var han byskriver.[4] Da han stod på sin magts tinde, besad han og hans sønner store landområder i Tunbridge i Vermont (den egn, i hvilken profeten blev født), hvor Asael to gange valgtes til medlem af udtagelseskomiteen, een af de tre, der udgjorde byens styrende råd. Han blev også valgt til ordstyrer for bystævnet, vejbygningsinspektør og nævning i anklagerjuryen, og udpeget til at sidde i undersøgelseskomiteer.[5]

Asaels politiske og praktiske synspunkter på dette tidspunkt ses af et brev fra Tunbridge, hvori han gengiver en anekdote angående det ellevte bud: „Pas dig selv!".[6]

Profetens erindring om den „kærlighed til friheden", som hans bedstefader havde affødt, lader sig nemt efterprøve i sin sammenhæng; for Asael glædede sig til, at friheden fra De forenede Stater skulle spredes til hele verden under Guds forsyn: „Han har ledet os gennem en ærefuld frihedskamp og har ført os ind i fredens og frihedens forjættede land; og jeg tror på, at han er til sinds at føre hele verden ind i den samme lyksalighed til sin egen tid og på sin egen måde. . .„[7] Politiske synspunkter blandes her med religiøse, eftersom Asael bogstaveligt troede på, at det andet kapitel af Daniels Bog ville gå i opfyldelse at „alle monarkiske og klerikale tyran-

nier skal sønderbrydes."[8] Det er ikke underligt, at han, da han hørte om Mormons Bog før sin død i 1830, „sagde, at den var sand; for han vidste, at der i hans familie ville vise sig noget, som skulle revolutionere verden."[9]

Skønt Asael øjensynligt tog nogen del i Den congregationalistiske Kirkes gudsdyrkelse i New England, var han imod de bestående teologiske systemer. Som ung teenager havde George A. Smith ofte samtaler med sin bedagede bedstefader. Han huskede ham som „en overordentlig velbegavet og munter gammel herre." Han var dog „i sine synspunkter for frisindet, til at det behagede hans børn, som var reformerte presbyterianere*, congregationalister**, og presbyterianere***, med — mener jeg — en enkelt undtagelse i hans søn, Joseph ((den ældre)) Kort før sin død beskrev han mange ark med læren om Den universelle Genoprettelse."[10]

Denne erindring godtgøres nøje af Tunbridge bys optegnelser, som bevidner dannelsen af et universalistforbund i 1797, iblandt hvis medlemmer var Asael Smith, Jesse Smith (den ædste søn) og Joseph Smith (profetens far). Universalisterne var en gruppe af vigende kristne, som fornægtede den gængse forbandelseslære og tværtimod hævdede, at Guds kærlighed var „universel", og indebar frelse for alle. En forsamling vedtog i 1803 følgende, typiske grundsætning: „Vi tror, at der er een Gud, hvis natur er kærlighed, og at Han åbenbares i een Herre, Jesus Kristus, af een nådens Helligånd, som sluttelig vil genrejse hele menneskeslægten til hellighed og lykke."[11] Asael troede ikke på en Gud, der ville dømme en del af sine børn til evig elendighed.

Man kan gøre rede for de Smith'ske familieoverleveringer uden at indlade sig på ret meget gætteri. Seks år før profetens fødsel nedskrev hans bedstefader, Asael, omhyggeligt sin egenartede filosofi og praktiske anvisning til „sin kære hustru og sine kære børn", idet han tiltalte dem med den ejendommelige, men kærlige vending „Mine Kære." Den uvurderlige original til dette dokument (som nu findes i Kirkens historiske kontor) afslører den dybe, kristne fromhed hos Asael, der udviser et påideligt menneskes praktiske moral. Som det var passende, blev det i 1902 offentliggjort af Asaels tipoldebarn — dengang en ung historiker og nu Kirkens præsident.[12]

Asaels testamentariske råd til sine efterladte er mere end noget andet en bekendelse af tro på Jesus Kristus, tro såvel på Hans soning for synden som på opstandelsens kraft. Det indeholder en opfordring til at blive som Kristus i henseende til kærlighed, ærlighed og praktisk retskaffenhed. Dette er ikke det materiale af hvilket bedragere eller fanatikere skabes:

„optræd altid oprigtigt overfor Gud — når I tænker på Ham, taler om Ham, beder til Ham eller på nogen måde henvender jer til Hans mægtige Majestæt, så lad det ske i alvor. Pjat ikke med Hans navn eller med Hans egenskaber, og kald Ham ikke til vidne på andet end det, der er den absolutte sandhed; og selv da skal I kun gøre det, når sund fornuft og alvorlig overvejelse kræver det."[13]

Denne ånd af streng ansvarlighed overfor Gud gennemtrænger næsten hver eneste sætning hos ham. Han blotlægger rigdommens og rangens falske skin og betoner realiteter som trofasthed overfor familien, storsindethed, praktisk næstekærlighed, flid, fædrelandskærlighed og taknemmelighed mod Gud. Gør alt, indskærper Asael, „på en måde, der er rimelig og ærlig, en måde, I kan leve og dø med og opstå og regere med . . ."[14]

For ham bestod sand religion ikke i tomme ceremonier, men i personlig godhed; den skule prøves af „de to vidner", „skrifterne" og „den sunde fornuft". En så forpligtende arv dør ikke så let. Profetens bedstefader, Asael, talte til forældrene i sin familie (herunder Joseph Smith, senior) angående deres pligter overfor deres egne børn: „Lad det være jeres hovedbeskæftigelse at holde jeres børn på dydens vej, så at de må være nyttige i deres slægtled."[15]

Det er utvivlsomt, at Asael i sit arbejde med at opdrage sine børn i „dyd" blev væsentligt støttet af Mary Duty Smith, som han i 1799 i sin henvendelse til familien hilste som sin „højt elskede hustru". „Med al den styrke og kraft, der er i mig" takker Asael hende „for din venlighed og trofasthed mod mig."[16] Mary Duty var bemærkelsesværdigt vital og hengiven, da hun i en alder af treoghalvfems ankom til Kirtland for at slutte sig til fire af sine sønner i deres aktive tro på hendes profetiske barnebarns kaldelse. Eliza R. Snow har bevidnet hendes „livsmod" ved den lejlighed.[17]

Idealisme og efterprøvet hæderlighed dukker op som blokke af granit i Joseph Smith's morfaders skrivelser. Skønt noget forskellig fra Asael Smith i evner og bedrifter udviste solomon Mack ikke desto mindre en moralsk fortræffelighed, som heldigt lader sig sammenligne med arven fra Smith-familien. Han levede et vanskeligt og farligt liv som nybygger, soldat og sømand under to krige, købmand, handelsmand og landmand. Ikke før ved slutningen af sit liv følte han sig i harmoni med Herren, da han, nedbrudt på legemet og ydmyget i ånden skrev alvorsfuldt om personlig åbenbaring.

Den fremtrædende egenskab hos Solomon var ikke åndfuldhed, men en stædig udholdenhed overfor overvældende chancer for nederlag.

Bibliotekskatalogisatoren ser Solomons selvbiografi som „en uskolet New Englænders løbebane med dens mange ulykkelige omskiftelser."[18] En velunderrettet levnedsskildrer ser heroismen hos een, der er besluttet på ikke at give op selv overfor de største vanskeligheder. Som kontraktbundet tjener efter sine forældres uventede fallit blev Solomon udnyttet som arbejdsdreng uden at kunne nyde godt af nogen religiøs eller verdslig uddannelse. Da han var blevet myndig og forlod denne trælbundethed, dumpede han lige ned i den franske og indianske krigs farer. Mådenholden, men bestemt, i sin krigsbeskrivelse berettede Solomon om udmattelse, sygdom og menneskelig ufølsomhed. Men to begivenheder (i Lake George-Champlainområdet) kaster kraftigt lys over hans karakter på krigens mørke baggrund. I færd med at transportere tros med okseforspand stod han pludselig overfor en lille gruppe indianske krigere. Ubevæbnet, som han var, og kun ledsaget af en enkelt følgesvend så Solomon „ikke nogen anden måde at redde sig på, end at føre dem bag lyset ad strategisk vej." Han råbte højt til sin ledsager og de ikke-eksisterende forstærkninger bag sig og stormede frem i angreb.

„Jeg havde intet andet våben end en stav. Men jeg løb frem mod dem, og da den anden mand dukkede op i kampen gav jeg dem en ordentlig forskrækkelse, og jeg kunne ikke se dem mere. Men jeg må sige, jeg spildte ikke tiden."[19] En sådan selvtillidsfuld tapperhed havde også hans profetiske barnebarn, som i New York efterlignede episoden ved at sprede en truende hob omkring sit hus, idet han angreb dem uden noget andet våben end ren og skær uforfærdethed.

En anden krigshændelse viser Solomons evne til at ofre sig for andre. Kort tid efter et mislykket og dyrt frontalangreb på Ticonderoga i New York, blev nogle koloniboere sendt ud som forsvarspatrulje kun for at blive fanget i et baghold. Solomon Mack marcherede forrest sammen med Israel Putmans kompagni, der tog stødet af det indledende angreb, i hvilket Putman blev fanget (skønt han på mirakuløs vis overlevede). Med Solomons ord: „Fjenden voksede frem som en sky og fyrede. Tomahawkerne og kuglerne fløj om ørerne på mig som hagl ..."[20] Denne gang afhang deres liv af øjeblikkelig tilbagetrækning og regruppering. Skønt han måtte sætte al sin kraft ind på at flygte, tøvede Solomon for at redde en andens liv med fare for sit eget: „Mens jeg løb, kiggede jeg lidt til siden, hvor jeg fik øje på en såret mand (indianerne var tæt ved ham). Han kom ved min hjælp straks ind i kredsen."[21] Med øjenvidnet, næstkommanderende, Major Rogers' ord: Amerikanernes „kraft og beslutsomhed" brød dette overraskelsesangreb,[22] en tapper dåd, som Solomon Mack havde del i.

Uagtet han var forkrøblet af ulykker, gjorde Solomon tjeneste i Frihedskrigen både til lands og til vands, i sidstnævnte tillfælde på en kaper. Krigsindtægterne og fortjenesten af flid i det civile liv forsvandt i hårde tider og tilbageslag. Hans økonomiske situation bedredes heller ikke af hans rundhåndethed; den øgede hans fattigdom, idet han „kautionerede for mange mennesker ..."[23] Han skrev sin selvbiografi som gammel mand (da hans barnebarn, Joseph Smith kun var seks år). Mange uheld, sygdomme og ulykker havde ydmyget den aldrende og eftertænksomme Solomon, så at han søgte Herren i bøn, og han ønskede at dele den store tro, han havde fundet, med nogen. Han bar vidnesbyrd om, at han var blevet helbredt både fysisk og åndeligt. Den enkle beretning om hans vanskeligheder blev fortalt for at vise, at Gud havde ydmyget ham for at belære ham. Så „syntes alt nyt og smukt. Oh, hvor jeg elskede min næste; hvor jeg elskede mine fjender — jeg kunne bede for dem. Alt syntes lykkeligt; Kristi kærlighed er smuk."[24]

Da han så tilbage over sit liv, anråbte Solomon Mack forældre om at give deres børn den moralske ledelse, som han selv blev berøvet i sin ungdom. „Forældre, en lille advarsel m. h. t. hvorledes I skal opdrage jeres børn for Herrens ansigt. Sæt dem aldrig til at gøre noget, der ligger udenfor deres evner, og lov dem ikke andet, end hvad I agter at stå ved. Vær gode eksempler i ord, dåd og handling."[25] Skønt Solomon Macks kristne belæring begyndte sent, var han et eksempel på streng dyd hele sit liv, og han frembragte en bemærkelsesværdig gruppe sønner og døtre. Både for sin omvendelse og for opdragelsen af sine børn gav han dybfølt anerkendelse til sin kone, hans „eneste lærer" i forståelse af Bibelen.[26] I en nybyggergårds ensomhed tog Lydia Gates Mack initiativet til at sørge for næring til sine børns sind og ånd:

„Foruden at give dem belæring i en almindelig uddannelses forskellige dele havde hun for vane at kalde dem sammen morgen som aften for at lære dem at bede, alt imens hun indprentede dem nødvendigheden af kærlighed til hverandre samt hengivenhed for Ham, som havde skabt dem. På denne måde blev mine første børn befæstede i fromme vaner, mildhed og eftertanke, hvilket blev en stor hjælp i at lede dem, der senere fulgte efter ind i den samme lykkelige kanal."[27]

Når een gang Asael Smiths, Solomon Macks og deres hustruers kendte overbevisninger er slået fast, får de på to måder betydning for forståelsen af Joseph Smith. For det første besad profetens forældre åbenbart karaktertræk, som var dannede i de Smith'ske

og Mack'ske hjem. For det andet havde profeten en vis direkte kontakt med sine bedstefædre, der (som han sagde) lærte ham at værdsætte den frihed, de havde kæmpet for. Det mest betydningsfulde er imidlertid, at deres bedrifter og idealer tydeligt respekteredes og lærtes til den unge Joseph Smith af hans egne forældre. Hvad angår hans mormoder, Lydia Gates Mack, så havde hun faktisk „boet hos" Joseph Smiths familie „i nogen tid", før de flyttede til det vestlige New York i 1816. Både profeten og Lucy Mack Smith har omtalt, at hun ledsagede dem i begyndelsen af deres udvandring mod vest. Afskedsscenen var bedstemoderens" sidste påmindelse" til Lucy Mack Smith om at „fortsætte med at være trofast i at tjene Gud til dine dages ende, så jeg kan få den glæde at omfavne dig i en anden og skønnere verden deroppe."[28] Ingen velunderrettet levnedsbeskriver kan benægte, at den unge profet beviseligt blev påvirket af dybtgående idealer og fornuftige religiøse forpligtelser. Joseph Smiths bedsteforældres kloge oprigtighed gør meget til at bevise hans egen. O

* Reformerte presbyterianere – „covenanters" – en skotsk gruppe, som kæmper for religiøs frihed.

** Kongregationalister – medlemmer af en protestantisk sekt, der tror på den lokale menigheds afgørende vigtighed. (Frimenighedstilhængere)

*** Presbyterianere – medlemmer af den Presbyterianske kirke, som overdrager sin styrelse til sine troende menighedsmedlemmer; af lære ortodokst kalvinistiske.

1 1832 Manuscript History, cit. Dean Jesse: „The Early Accounts of Joseph Smith's First Vision." Brigham Young University Studies, bind 9 (foråret 1969), pagina 279. (Den i sammenhængen upassende endelse i ordet „instructing" (= „belærende") er blevet ændret, så den stemmer med sætningens grammatik.)

2 Journal of Joseph Smith, ført af Willard Richards, d. 9. juli 1834; også cit. af Joseph Smith: **History of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints** (Salt Lake City, 1909, bind 5, pagina 498.

3 Salem Gazette. D. 22. november 1785.

4 Se George Waldow Brown (udgiver af) Early Records of The Town of Derryfield, Now Manchester, New Hamshire, Manchester Historic Association Collections, bind 8 og 9, for årene 1779 til 1786.

5 Se landsdelsoptegnelserne for Orange County, Vermont, på mikrofilm Genealogical Library, Salt Lake City, Utah.

6 Brev fra Asael Smith til Jacob Town, Tunbridge, Vermont, d. 14. Januar 1796. Teksten følger originalen på Essex Institute i Salem i Massachusetts, skønt der er foretaget mindre rettelser af stavemåde og tegnsæt i dette og andre citater. Dens første trykte udgave vestpå blev øjensynlig udsendt af George A. Smith, Deseret News, d. 16. juli 1872.

7 og 8 sammesteds.

9 George A. Smith, d. 2. august 1857, i **Journal of Discourses**, bind 5 (1858) side 102.

10 Brev fra George A. Smith til Dr. H. Gould, Salt Lake City, d. 31. maj 1870, side 4.

11 A. B. Grosh, „Universalists", I. An Original History of the Religious Denominations at Present Existing in the United States, (udgivet af) Daniel Rupp (Philadelphia, 1844) side 727.

12 Joseph Fielding Smith: „Asael Smith of Topsfield, with some Account of the Smith Family", Historical Collections of the Topsfield Historical Society, bind 8 (1902) siderne 91 til 96.

13 Sammesteds, side 92. Originalen af den omhyggeligt trykte tekst stemmer i alle de anførte citater.

14 Sammesteds, side 94.

15 og 16 Sammesteds.

17 cit. Edward W. Tullidge, The Women of Mormondom (New York, 1877) side 98. „Farlig ildebrand . . med ens hæslige krigshyl

18 Af Louis Kaplan (udgivet) A Bibliography of American Autobiographies (Madison, Wisconsin, 1962) side 188.

19 Solomon Mack: A Narrative of the Life of Solomon Mack (Windsor, Vermont, 1811) side 6.

20 Sammesteds. En anden soldat huskede de pludselige indianere". „Narrative of Major Thompson Maxwell" Historical Collections of the Essex Institute, bind 7 (1865) side 100.

21 Mack, Narrative. side 6.

22 Journals of Major Robert Rogers (London, 1765) side 118.

23 Mack, Narrative. side 17.

24 Sammesteds. side 23–24.

25 Sammesteds. side 24.

26 Sammesteds. side 20.

27 „Journal of Solomon Mack", cit. Lucy Mack Smith. Biographical Sketches of Joseph Smith (Liverpool, 1853.) side 19; også cit. Preston Nibley (udgivet af) History of Joseph Smith by his Mother (Salt Lake City, 1945) side 6. Eftersom Lucy Smith er pinligt nøjagtig i sine citater, må det antages, at denne bemærking om hendes moder, Lydia Gates Mack, som mangler i de udgivene Solomon Mack selvbiografier, stammer fra en afvigende udgave af manuskriptet, som hun har haft fra sin far. Hun siger adskillige gange, at hun citerer „en skitse af min faders liv, skrevet af ham selv", og „min faders optegnelse."

28 Lucy Mack Smith, side 69; også cit. Nibley, side 62.

HVORLEDES JEG KAN FINDE MINE TYSKE FORFÆDRE

I tilslutning til artiklen i *Den danske Stjerne* for marts 1971, side 94-95, gør vi opmærksom på følgende meddelelse, som findes i et af de sidste numre af *Personalhistorisk Tidsskrift:*

„Samtlige ældre kirkebøger fra *Mecklenburg* — der nu er under østtysk herredømme — findes i Vesttyskland, nemlig i *domarkivet i Ratzeburg*, som kan levere udskrifter derfra, og et samlet sæt kopier af de *lauenborgske* kirkebøger findes på *kredsarkivet i Ratzeburg*. Også herfra kan der leveres oplysninger, medens lauenborgske *attester* skal udfærdiges af de enkelte præster, hos hvem de originale kirkebøger stadig findes."

Det vil altså sige, at man ikke skal skrive til den østtyske adresse i Schwerin, hvis man skal have oplysninger fra Mecklenburg, men derimod til Ratzeburg i Vesttyskland.

Adressen er:
Ratzeburger Domarchiv
Ratzeburg
Vesttyskland

Kredsarkivet hedder:
Ratzeburger Kreisarchiv
Ratzeburg
Vesttyskland

Profeten Joseph Smiths egenskaber som menneske

AF DR. PHIL. LEONARD J. ARRINGTON

Genoprettelsens profet er blevet skildret som filosof, som skaber af et samfund, som militær befalingsmand og som idealist. Joseph Smith, som af Gud blev udpeget til at gengive Evangeliet i denne uddeling, var en energisk og iderig, men også gemytlig og spændende leder. Når man undersøger den rigdom af kildemateriale, der har med Josephs levnedsløb at gøre, får man det indtryk, at hans personlige egenskaber såvel som hans lærdomme spillede en fremtrædende rolle ved genoprettelsen.

Joseph Smith var vokset op i en familie, der kunne glæde sig over timeligt og åndeligt sammenhold, hvorved den som noget af det første i hans liv lod ham erfare familiens betydning for den enkeltes vækst og udvikling. Folk, der kendte familien Smith, giver os — ligesom profetens moder, Lucy Smiths, erindringer — indblik i denne familiesolidaritet. Familien Smiths medlemmer arbejdede sammen på fremstillingen af ahornsirup, gik sammen ud i grupper på to eller tre for at arbejde for naboerne, sad rundt omkring ildstedet og underholdt hverandre med sande eller opdigtede historier og spadserede sammen til landsbyer i nærheden for at høre prædikenen om søndagen.

Rørende begivenheder i profetens liv viser hans omsorg for sine forældre; hans grådkvalte bøn til sin moder om at gå ud af værelset, mens man opererede hans ben, så at hun ikke skulle se ham lide; hans glæde ved faderens dåb i 1830; og hans agtelse for sin faders anskuelser.

„Velsignet er min moder," skrev Joseph i sin dagbog, „for hendes sjæl er altid fuld af velvilje og menneskekærlighed ... og velsignet er min fader, for Herrens hånd vil være over ham." Hvilken velsignelse er det ikke, sagde han i 1835, at omgås sine forældre, hvis modne år og erfaring sætter dem i stand til at yde særdeles nyttig vejledning." Kort efter, at han havde slået sig ned på et samlingssted, lod profeten hver gang et hus bygge til sine forældre, så at han kunne blive velsignet med deres nærværelse og råd. Joseph tog forældrenes forrettigheder meget alvorligt og advarede missionærerne om, at de ikke måtte døbe unge mennesker uden samtykke fra disses forældre. Der var for eksempel, da profeten i 1834 krævede, at „Israels styrke skulle gå frem for at forløse Zion," en teenager, John Riggs, der mod sine forældres ønske tilbød at slutte sig til sagens tilhængere. Joseph sagde til den ivrige dreng: „Tag hjem til din far, og gør, som han vil, indtil du bliver enogtyve; så skal du få alle de velsignelser, der er lovet dem, der drager ud for at opbygge Zion."

Styrken i Joseph Smith den ældres familie afspejles i den glade og solide støtte, som hvert familiemedlem gav genoprettelsen, og, mere specielt, i venskabet mellem Joseph og Hyrum. De var så godt som altid sammen; den ene var ikke hel uden den anden og, som Joseph udtalte: „Jeg elskede Hyrum med en kærlighed, som er stærkere end døden." Ligegyldigt hvor tit eller hvor eller hvornår Joseph og Hyrum mødtes," har William Taylor, en ven af familien, skrevet, „viste der sig altid de samme udtryk for den største glæde ... begge (disse beslægtede ånder) var i overflod fyldt med Helligåndens gave og kraft."

Under indflydelse af dette mønster for kærlighed og enighed i familien blev Josephs ægteskab med Emma Hale, som blev indgået i 1827, til et varmt og hengivent forhold, der varede ved til mordet på profeten sytten år senere. Hans breve til Emma (og Emmas breve til ham), hans private dagbøger, hans officielle beretninger — alle disse ting viser Josephs hengivenhed for sin egen familie og dens hengivenhed for ham. „Når jeg har lyst til at stykke brød og lidt mælk," fortalte han William W. Phelps, „så overbelæsser min kone bordet med så mange dej-

Dr. Arrington er professor i nationaløkonomi og udgiver af Western Historical Quarterly ved Utah State University, hvor han har undervist siden 1946. Han er forfatter til adskillige bøger og henved hundrede artikler om mormonernes og det vestlige USAs historie. Han er for nylig blevet afløst fra Utah State University's stavspræsidentskab og bor nu i Logan Tenth Ward i Cache East Stav.

lige ting, at det ødelægger min appetit."
Som ethvert andet ægtepar blev profeten og Emma nu og da uenige. Når den slags uoverensstemmelser blev alvorlige, søgte ægteparret tilflugt hos Helligånden. En morgen kort efter deres vielse, og mens de boede hos familien Whitmer, havde Joseph og Emma udvekslet „et par sandheder." Da Joseph gik ovenpå for at oversætte pladerne, „var alting mørkt." Profeten gik så ud i skoven for at bede og kom derpå tilbage for at bede Emma om tilgivelse. Da han var tilbage ved sit arbejde, gik oversættelsen fint. Senere i deres ægteskab, da man var ved at forberede en parade til profetens ære, klagede Emma til ham over, at han ikke var klædt ordentligt på til formålet. Joseph tog sig tid til at skifte til sine „bedste klæder."
Josephs og Emmas første barn, Alvah, døde i Harmony i Pennsylvanien, mens Joseph endnu var optaget af at oversætte pladerne. Emmas anden graviditet førte til fødslen af tvillingerne Thaddeus og Louisa. Begge levede de kun omkring tre timer. Profeten erfarede at søster John Murdock netop den samme dag var død efter at have født tvillinger. Derfor fik han og den sorgbetyngede Emma lov at adoptere Murdock-tvillingerne, som fik navnene Joseph og Julia. Tvillingerne fik senere mæslinger, og både Joseph og Emma blev oppe flere nætter for at pleje dem. En nat, da Joseph kunne se, at Emma var meget træt, foreslog han, at hun skulle „gå til ro" sammen med pigen, mens han ville blive oppe hos drengen, som var den sygeste af de to. Under et ophold i den lille Josephs gråd døsede Joseph på den lave seng på ruller. Pludselig blev profeten vækket ved, at Emma skreg: „Mord?" og Joseph fandt sig selv i færd med at blive båret ud af døren i hænderne på et dusin mænd. Ved at lade døren stå på klem udsatte hoben drengen for det bidende kolde vejr, og han døde nogle få dage senere. Julia levede imidlertid, til hun var henved halvtreds år gammel. Joseph var meget glad for Julia, og mange af hans breve til Emma nævner hans kærlighed til hende.
Til trods for en urolig livsførelse, som blev afbrudt af hyppige pøbeloverfald, fængslinger og retssager samt andre vanskeligheder, hvorunder hans rolle som Kirkens præsident, var Joseph hos Emma ved de fleste af hendes nedkomster. Mercy Thompson huskede hans omsorg: „Jeg så ham ved Emma, hans kones, seng under sygdom, hvor han udviste al den bekymring og medlidenhed, som det er muligt for det blideste hjerte og den mest hengivne natur at føle." Mens

han i årene 1838-39 sad fængslet i Missouri i flere måneder, skrev han til Emma: „De små børn (Julia, Joseph, Frederick og Alexander) er hele tiden i mine tanker. Fortæl dem, at far lever endnu. Gud give, han må få dem at se igen . . . Hvis jeg ikke møder jer igen i dette liv — hvad Gud give, at jeg gør — så gid, vi må mødes i himmelen . . . mit hjerte er fuldt."
Da Josephs og Emmas sjette søn, Don Carlos, døde i 1841 i en alder af fjorten måneder, bad profeten en nabo, søster McIntire, om han måtte få den gunst at adoptere een af hendes spæde tvillingepiger. Moderen havde ikke lyst til at give slip på sit barn; men hun gik til sidst med til, at han tog eet af dem på den betingelse, at han bragte hende tilbage til hendes hjem hver aften. Margrette McIntire udtalte senere: „Dette gjorde han egenhændigt og punktligt, ligesom han også kom efter hende hver morgen. Een aften kom han ikke med barnet til sædvanlig tid, og mor tog ned til ejendommen, for at se, hvad der var i vejen, og der sad profeten med spædbarnet svøbt ind i et lille silketæppe. Han vuggede det på knæet og sang for det for at berolige det, før de tog afsted; det havde nemlig klynket. Barnet blev snart roligt, da min moder tog det, og profeten gik hjem sammen med hende. Næste morgen, da han kom efter spædbarnet, rakte moder ham Sarah, det andet spædbarn. De var så ens, at fremmede ikke kunne se forskel på dem; men da moder rakte ham det andet spædbarn, rystede han på hovedet og sagde: „Det her er ikke min lille Mary.' Så tog hun Mary fra vuggen og gav hende til ham, og han bar hende (stolt) hjem til sig . . . Da hans kones helbred blev bedre, hentede han ikke vores spædbarn mere; men han kom tit ind for at lege med det."
Joseph glædede sig over sin familie. Der er dusinvis af hentydninger i hans officielle dagbog, der fortæller det samme som denne fra den 27. marts 1834: „Jeg blev hjemme og havde det dejligt sammen med familien." Faktisk var der, ifølge en fjern fætter ved navn George A. Smith, engang en familie, der havde tilsluttet sig Kirken, men faldt fra igen, fordi, da denne families medlemmer ankom til Kirtland østfra, kom Joseph ned ad trapperne fra det værelse, hvor han havde været i færd med at oversætte „ved Guds gave og kraft," og begyndte at boltre sig og lege med sine børn. Efter deres mening var dette ikke nogen passende opførsel for en profet.
Profetens dagbog fortæller, hvordan han gik med familien i teatret, til koncerter og i cirkus og hvordan de tog på udflugter med både på Mississippi. Familien nød tit „hjemmeaftener" omkring ildstedet, hvor de legede, læste og studerede sammen. Den 8. februar 1843 skrev profeten i sine optegnel-

ser: „Klokken fire om eftermiddagen tog jeg ud sammen med lille Frederick for at få motion ved at glide på isen.“
Den slags hændelser afslører varmen i Josephs personlighed, hans gemytlighed og hans medfølende reaktion overfor andres behov og ønsker. I Kirtland plejede Joseph, ifølge en bestemt erindring, når vognladninger af voksne og børn kom ind fra landet til møde, at „bane sig vej til så mange vogne som muligt og hjerteligt trykke enhver i hånden. Han tog sig især af hvert barn og småbørn i selskabet. Han tog dem i hånden og udtalte velsignelser og venlige ord. Han elskede uskyld og renhed og syntes at finde disse egenskaber i deres største fuldkommenhed hos det pludrende barn.“
Evaline Burdick Johnson kunne huske, at i Kirtland, mens hun var barn, havde hendes moder engang anbragt hende midt på gulvet, mens hun gjorde rent i huset. Den lille pige hørte en mandsstemme, så op, og så en høj, smilende mand komme op ad trapperne. Han råbte noget til moderen, og hun sagde, at han skulle komme indenfor. „Da han så mig,“ fortæller pigen, „tog han mig op og satte mig på sin venstre arm og gik gennem værelset med mig hen til et stort spejl. Vi så begge ind i spejlet. Han vendte sig så om, satte mig ned og spurgte mor, hvor min far var. Da han forlod værelset, kaldte mor på mig og fortalte mig, at det var en Guds profet, og hvilken god mand han var.“
Tilsvarende kom profeten til et hus for at besøge en mand i forretningsøjemed og fandt i stedet et barn med en opsvulmet øm hals, der gjorde meget ondt. „Han tog mig på skødet,“ fortalte mor senere, og „salvede forsigtigt min hals med indviet olie og velsignede mig, og jeg blev rask. Betændelsen og smerten var væk.“
Joseph interesse for andre og hans omsorg for deres velfærd føltes af næsten alle. Han holdt af at bryde, selv som voksen, og tog del i „Stick pulling“ og lignende styrkeprøver med unge mennesker. Han bevægede sig frit og „uden forbeholdenhed,“ idet han talte spøgende til fornøjelse for dem, han var sammen med og „mødtes på lige fod med de ringeste og fattigste af sine venner; for ham var der ingen fremmede.“ Ligesom andre embedsmænd i Kirken arbejdede han ofte med sine hænder, og der findes i hans dagbøger mange hentydninger til, at han har gravet grøfter, båret kufferter ind i ejendommen for ankommende, plukket æbler, pløjet sin have, luget mellem kartoflerne, hentet brænde og udført arbejde af lignende art.

Ved en anden lejlighed sad Andrew Workman og nogle andre mænd en eftermiddag på gærdet i nærheden af profetens hjem, mens profeten talte med dem. En mand kom hen og fortalte, at natten i forvejen var huset brændt for en fattig broder, som boede et stykke fra byen. Mændene fik alle nogle triste udtryk i ansigterne og sagde, at de havde ondt af vedkommende. Men "Joseph stak hånden i lommen, tog femogtredive kroner op af den og sagde: ‚Jeg har for femogtredive kroner ondt af denne broder. Hvor ondt har I andre af ham?'“
Kort tid før sin martyrdød ventede profeten nogle medlemmer af Nauvoo Legionen, som var blevet kaldt til byen for at beskytte folket. Det havde regnet, og vejene var i dårlig stand. Af femoghalvfjerds mand var alle undtagen otte til fods, og sine steder måtte de vade i vand til livet. „Vi nåede frem til Nauvoo omkring daggry,“ beretter den fortællende, „og slog lejr foran Fosters store murstenshus i nærheden af templet. Vores lejrudstyr var anbragt i en sidegade. Mens jeg bevogtede trosset, red profeten Joseph hen til fortovet, gav mig hånden og spurgte til onkel og tante. Han holdt mig i hånden og trak mig fremad, indtil jeg var nødt til at træde op på fortovet. Idet han vendte sin hest sidelæns, trak han mig skridt for skridt hen mod kanten af fortovet, da han, idet han opdagede, at hvert skridt efterlod et blodigt mærke på barken, spurgte mig, hvad der var i vejen med mine fødder. Jeg svarede, at præriegræsset havde skåret mine sko i stykker og såret mine fødder, men at de snart ville være i orden igen. Jeg lagde mærke til, at den hånd, han holdt op for sit ansigt, var våd, og da jeg kiggede op, så jeg, at tårerne løb ham ned ad kinderne. Han lagde hånden på hovedet af mig og sagde: ‚Gud velsigne dig, min kære dreng,' og spurgte, om andre i kompagniet var i samme tilstand. Jeg svarede, at nogle af dem var. Henvendt til hr. Lathrup, som netop kom ud ad døren til sin butik, sagde profeten: ‚Lad de mænd her få nogen sko.' Lathrup sagde: ‚Jeg har ingen sko.' Josephs rappe svar lød: ‚Så lad dem få støvler.' Så vendte profeten sig om mod mig og sagde: ‚Jonny, tropperne vil blive opløst og hjemsendt. Jeg skal for retten i Carthage under den beskyttelse, guvernøren vil give mig.' Derpå sagde han, lænet frem mod mig og med den ene hånd på mit hoved: ‚Vær ikke bange; du skal komme til at se Israel triumfere i fred.'“
En sidste beretning illustrerer Josephs anlæg for stilfærdigt heltemod. „En sommeraften i 1837 kom to rejsende til den lille by Painesville i det nordlige Ohio og gjorde holdt ved en vens hus for at spise aftensmad. De var næppe færdige med måltidet, da der opstod ballade udenfor. En skare havde samlet sig, og at dens hensigter var fjendtlige, sås snart af dens vrede skrig og mordtrusler og af kravet til

husets ejer om at han skulle sende sine gæster ud. I stedet for at ofre sine venner førte han dem imidlertid ad ad en bagdør og hjalp dem til at slippe bort i mørket. Så snart flugten blev opdaget, blev der sendt folk afsted på hesteryg langs den rute, de flygtende formodedes at have valgt, der blev tændt bål og anbragt vagtposter og landet blev gennemsøgt. De to mænd var kloge nok til ikke at gå ad landevejen; men, idet de skjulte sig i skovene og sumpene, fulgte de landevejen, hvorved de i nogen grad blev vejledt af bålene. Der var kun gået kort tid, da den ene af dem begyndte at vakle. Sygdom og frygt havde berøvet ham kræfterne. Hans ledsager måtte nu bestemme sig til, om han ville overlade ham til at fanges af den blodtørstige hob, eller om han ville bringe sig selv i yderligere fare ved at yde hjælp. Idet han valgte det sidste, løftede han den syge mand op på sine skuldre, og bar ham, med hvilepauser ind imellem, videre gennem sumpen og mørket. Adskillige timer senere kom de op på den ensomme vej og nåede snart i sikkerhed. Den mand, hvis hengivenhed for vennen fik ham til at påtage sig denne opgave, og hvis styrke tillod ham at udføre den, var Joseph Smith."

Joseph Smith var en profet, Kirkens præsident, forretningsmand og politiker. Men hans levnedsløb illustrerede samtidigt et hovedformål med genoprettelsen — at vende de ældre menneskers hjerter til børnene og børnenes og de unge menneskers hjerter til de ældre. Teologisk korrekte læresætninger udgjorde en uundværlig bestanddel i genoprettelsen, men kun enheden i familierne og slægterne kunne frembringe for den enkelte såvel som for helheden den åndelighed, som Evangeliets gengivelse fordrede. ○

Henvisninger

Anektdoterne, historierne og citaterne i nærværende artikel stammer fra følgende kilder: Joseph Smith Papers, Manuskript Section, Kirkens historiske arkiver, Salt Lake City, Utah; Lucy Smith: Biographical Sketches of Joseph Smith the proprophet (Liverpool og London, 1853); „Recollections of Joseph Smith, the prophet," Juvenile Instructor, bind 27 (1897), seriatim; History of the Church (2 bind, Lamoni, Iowa, 1897); Joseph Smith, History of the Church ... (6 bind, Salt Lake City, 1901); Lucy Walker Kimball, „Autobiography," Womans Exponent, bind 39 (november 1900); Incidents in the Life of Joseph the prophet," Young Womans Journal, bind 11 (april 1900); „Joseph Smith the prophet," Young Womans Journal, bind 16 (december 1905) og bind 17 (december 1906); John Henry E. Evans: „Joseph Smith, an American Prophet (New York 1933); og Edwin F. Parry: „Stories About Joseph Smith" (Salt Lake City, 1936); Jeg er taknemmelig for forslag og hjælp fra LaMar C. Berrett, Dean Wengreen og Ace S. Pilkington.

Profeten Joseph Smith's belæring om:

DEN ANDEN TALSMAND

Den anden Talsmand, der tales om, er et meget interessant emne, og måske forstås det kun af nogle få i denne tid og slægt. Efter at et menneske har fået tro på Kristus, omvender sig fra sine synder og modtager den Helligånd (ved håndspålæggelse), som er den første Talsmand, lad ham da blive ved med at ydmyge sig for Gud og hungre og tørste efter retfædinghed og at leve af hvert ord, der udgår af Guds mund, så vil Herren snart sige til ham: Søn, du skal blive ophøjet. Når Herren fuldt ud har prøvet ham og finder, at vedkommende er bestemt på at tjene ham i alle tilfælde, så vil manden finde, at hans kald og udvælgelse er gjort sikker, og så vil det være hans privilegium at modtage den anden Talsmand, som Herren har lovet de hellige, som det findes nedskrevet i Johannes's vidnesbyrd i det 14. kapitel, fra det 12. til det 27. vers.

Læg mærke til vers 16, 17, 18, 21 og 23:

„16. Og jeg vil bede Faderen, og han skal give jer en anden Talsmand til at være hos jer til evig tid,

17. sandhedens ånd, som verden ikke kan tage imod, fordi den ikke ser den og ikke kender den; men I kender den, thi den bliver hos jer og skal være i jer.

18. jeg vil ikke efterlade jer faderløse; jeg kommer til jer ...

21. Den, som har mine befalinger og holder dem, han er den, som elsker mig; og den, som elsker mig, skal elskes af min Fader; og jeg skal elske ham og åbenbare mig for ham.

23. Om nogen elsker mig, vil han holde fast ved mit ord; og min Fader skal elske ham, og vi skal komme til ham og tage bolig hos ham."

Hvad er nu denne anden Talsmand. Det er hverken mere eller mindre end Herren Jesus Kristus selv; og det er kærnen i hele sagen, at når noget menneske får denne sidste Talsmand, vil han får Jesu Kristi person til at være hos sig eller vise sig for ham fra tid til anden, og han vil endog åbenbare Faderen for ham, og de vil tage bolig hos ham, og himlens syner vil blive åbnet for ham, og Herren vil undervise ham ansigt til ansigt, og han vil få fuldkommen kundskab om Guds riges hemmeligheder; det var dette stadium og niveau, de fordums hellige nåede, når de havde sådanne herlige syner — Esajas, Ezekiel, Johannes på øen Patmos, Paulus i de tre himle og alle de hellige, som havde fællesskab med den Førstefødtes almindelige forsamling og kirke.

Profeten Joseph Smiths Lærdomme
Side 177-178

„Lad være at hjælpe mig, mor, jeg ønsker at gøre det selv". Dette var kommentaren fra en seksårig til sin mor, som ønskede at hjælpe hende med at snøre hendes sko. Dette ønske om at gøre tingene på egen hånd begynder meget tidligt for næsten hvert barn — at være kompetent nok til at udføre eller fuldende noget i kraft af sin egen dygtighed, ikke at stole på, at andre kommer til og hjælper.

„Mor, jeg kan ikke gøre det. Du er nødt til at hjælpe mig". En anden kommentar fra den samme lille pige, som nu kejtet prøver at klippe billeder ud med et instrument, som kaldes en saks. I dette samme barn er der også et behov for at stole på nogen, at være afhængig af en anden person, når man er i vanskelighed og behøver hjælp.

Disse to tværstrømme synes at være tilstede i os alle — behovet for at være fri, uafhængig, at have retten til og behageligheden af at lægge os selv i andres hænder, når vore egne evner er utilstrækkelige.

Forældre og ledere ser disse tilsyneladende modstridende behov i børn og andre tilhængere; og idet de stoler på deres egen forståelse af sig selv og de mennesker, de leder, svarer de på måder, som kan eller ikke kan resultere i barnets eller den underordnedes vækst og således forøge forholdet mellem de to. Det er *fra* personen med autoritet, som barnet eller den underordnede person prøver at bryde fri fra og demonstrere sin egen kompentence overfor og det er *til* den autoritative person, han går, når han behøver bistand og hjælp. Centralt i udførelsen af enhver leder-, forældre-, biskopbemyndigelse er måden og metoden, han bruger til at tilfredsstille andres behov.

Nogle forældres adfærdsmønster forstærker og støtter deres børns afhængighed med den langtrækkende konsekvens, at barnet er ude af stand til at klare sig rigtigt på egen hånd. For eksempel, Jane N.:

Hun ringer hjem mindst tre gange om ugen for at tale med sine forældre for at få deres råd i sine personlige sager, indkøb, hun er ved at overveje. Hun føler sig urolig og usikker, når hun skal foretage en beslutning, før hun har talt med sin moder eller fader. Hendes forældre er åbenlyst tilfredse med Jane, og de fortæller med stolthed deres venner, at Jane er en virkelig hjemme-pige, som elsker sin familie- ikke en af disse vilde studentertyper fra college. De er glade for, at Jane stoler på deres dømmekraft, og at hun så ofte ringer hjem efter råd. De føler sig nødvendige og betydningsfulde, og deres forhold til deres datter er meget tilfredsstillende for dem.

Dette eksempel peger på nogle af elementerne i et stærkt afhængig-

Samhørighed:

Et mål for familien og Kirken

AF WILLIAM G. DYER

At arbejde sammen — benytte sig af hinandens evner til fremme og gensidig udvikling — det er samhørighed

heds-udviklende forhold. Personerne i autoritets-stillingerne (i dette tilfælde forældrene) bruger den underordnede person (datteren) til at tilfredsstille mange af deres egne behov. De ville sandsynligvis være forargede og sårede, hvis det blev antydet, at de er selviske, for at være selviske i den betydning, at de er bekymrede for sig selv på en andens bekostning, er ikke en del af deres bevidste bevæggrund. Men i den virkelige betydning er de selviske, for de har ubevidst tilfredsstillet flere af deres egne behov uden at overveje deres datters evige, langtrækkende velfærd.

Der er tider, hvor afhængighed er berettiget og nyttig. Lejligheder vil opstå, ved hvilke en person behøver hjælp udover sine egne evner. Til tider må vi alle stole på andre — doktorer, lærere, rådgivere, reparatører, venner, forældre — når vilkår, som er udover, hvad vi kan klare alene med vore evner, stiller sig ansigt til ansigt med os. Afhængighed bliver lammende, når en person ikke længere søger at udvikle sine egne evner eller bevæger sig med en bedre stilling, hvor han samarbejder med personer med autoritet, men automatisk formoder, at han ikke kan gøre noget uden andres vejledning, støtte og indflydelse.

Alle mennesker begynder livet fra en position af næsten fuldstændig afhængighed af andre. Udviklingen af barnet bort fra fuldstændig afhængighed er ansvaret hos de voksne, som indtager autoritetsstillinger over ham. Hvordan man bruger autoritet for at hjælpe andre at vokse, er hovedudfordringen til enhver forældre og enhver person i en autoritetsstilling.

Altfor ofte bekymrer autoritative personer sig om de forkerte mål. Forældre ønsker børn, som blot opfører sig ordentligt, lærere ønsker kun rolige klasser eller studenter, som vil gøre og sige, hvad lærerne ønsker; administratorer ønsker underordnede, som vil adlyde uden spørgsmål, som er ja-sigere. En måde at opnå disse mål på er velovervejet eller ubevidst at skabe afhængighed hos andre. Interessant nok opdager „afhængighedsproducerende" ledere aldrig deres andel af problemet, for de vil ofte udbryde tungsindigt: „Hvad vi behøver er flere mennesker, som vil tage initiativet og ikke blot sidde omkring, og vente på, at blive fortalt, hvad de skal gøre".

I det andet adfærdsmønster finder vi ønsket om at være fri, at „klare det selv". Nogle hævder, som den engelske filosof Thomas Hobbes gjorde, at menneskets fundamentale natur er en tilstand, i hvilken ethvert menneske er i krig med alle andre, idet han prøver at fremhæve sin egen egocentriske verden. Hvis enhver kun gør, hvad han ønsker, uden at tage hensyn til andre, har vi anarki.

Når forældre ser denne tendens i deres børn, prøver de ofte at undertrykke, formindske eller forandre det. Børn ønsker ikke at have deres legetøj sammen med andre, men forældre ønsker det. Børn ønsker at løbe omkring i Kirken under søndagsskolen, men voksne ønsker, at de skal sidde stille; børn ønsker ikke at spise bestemte retter, men moder ønsker de skal spise op. Der synes at foregå en behændig (og somme tider ikke så behændig) kamp mellem de voksne, som ønsker at kanalisere eller kontrollere, og de unge mennesker, der ønsker at være uafhængige og frie til at gøre, hvad de har lyst til. Det er denne grundlæggende kamp, gensidig afhængighed hviler på. Nogle indvikler sig i et modsætningsforhold

til autoriteterne og anvender megen tid og energi på at finde metoder til at modstå indflydelsen fra dem, der står over dem. De kan altid finde en grund til, hvorfor den autoritative persons ønsker ikke kan eller ikke skulle udføres, og de fortsætter med at demonstrere dette med et præg af selvfuldbyrdende profeti.

Sommetider er dette negative svar resultat af autoritetens forkerte tilnærmelse, lad ham være fader, lærer, chef eller leder. Måske give autoriteten direktiver til den underordnede på en måde, som er nedværdigende og berøver ham personlig værdighed. Ofte levnes der ingen plads til spørgsmål eller diskussion eller en dialog — fader eller moder ønsker, deres barn skal adlyde, „uden at svare igen". Sådan en holdning skaber i mange personer en stærk, oprørsk reaktion.

Nogle ledere synes forsætligt at skabe situationer, hvor den underordnede stiller spørgsmål eller går imod, så at autoritetspersonen kan „vise, hvem der er chef" og således vinde en slags hemmelig glæde ved at beherske et andet menneske. Herren havde dette at sige om brugen og misbrugen af autoritet:

„... om vi forsøger at skjule vore synder eller tilfredsstille vort hovmod og vor forfængelige ærgerrighed eller øve kontrol, herredømme eller tvang over menneskenes sjæle i nogen som helst grad af uretfærdighed, se, da unddrager himlene sig os, Herrens ånd bedrøves, og når den er veget bort, da er den mands præstedømme og myndighed borte.

„Ved sørgelig erfaring har vi lært, at det ligger i næsten alle menneskers natur og tilbøjelighed, så snart de formoder, de har fået en smule myndighed, da straks begynde at udøve uretfærdigt herredømme.

„Derfor er mange kaldede, men få udvalgt" (L&P 121:37, 39-40).

Det skulle imidlertid ikke antages, at det altid er den autoritative persons fejl, når modstand og reaktion indtræffer. Ofte kan den autoritative person opføre sig helt passende, men den underordnede er blevet så vant til at føle sig fornærmet og at gøre oprør mod autoritet, at han altid reagerer negativt, uanset hvordan den højerestående handler. Somme tider betyder dette, at både underordnede og overordnede har brug for at undersøge sin holdning og opførsel og udarbejde en forandring for at opnå et nyt og mere effektivt vekselvirkningsniveau.

Det mønsterforhold, som er både muligt og ønskeligt mellem overordnede og underordnede kaldes samhørighed — det at benytte sig af hinandens evner til fremme og gensidig udvikling. Uafhængighed bruges ikke, for den antyder, at den underordnede er befriet fra dem, som har autoritet, og går sin egen vej. Uafhængighed er ikke den mest effektive måde at bevæge sig på i verden af i dag, enten det drejer sig om familien, skolen, Kirken, forretning eller regeringsorganisation, samfundet, nationen eller verden.

Vi er gensidigt afhængige mennesker af nødvendighed. Desværre har de fleste mennesker ikke lært samhørighed med andre. Fra Evangeliet og fra forfattere og forskere af menneskelig adfærd har vi følgende handlinger, som bør antages af den autoritative og vil lede til større samhørighed:

1. KÆRLIGHED OG INTERESSE. Enhver underordnet person må vide, at personen med autoritet over ham virkelig bekymrer sig om ham som en person og ikke kun, hvis han gør, hvad han bliver bedt om. Frelseren sagde: „Hvis I elsker mig, så hold mine befalinger". (Johs. 14:15). Han sagde ikke: „Jeg vil ikke elske Jer, med mindre I holder mine befalinger." Kærlighed til den enkelte er ubetinget, skønt vi ikke kan elske visse af hans handlinger. Alt for mange forældre og andre autoriteter holder på betinget kærlighed som basis for et forhold: „Jeg vil elske dig, men kun på betingelse af, at du gør, hvad jeg ønsker, vil være afhængig af mig og vil imødekomme mine behov". Sådan en basis fører enten til afhængighed eller oprør.

Forældre skulle sætte sig ned og tale om deres kærlige følelser og bekymring for deres børn, grenspræsidenter med grenens medlemmer, chefer med

underordnede. Hjertets følelser har man behov for at dele med andre, ligegyldigt hvor kejtet eller vanskeligt det kan være. Og det må gøres nu. Udsættelse forstærker udviklingen af forholdet i negativ retning.

2. TILLID. Autoritative personer skulle begynde at fremvise større fortrolighed og tillid og stole på dem, som er under dem. Forældre skulle stole på, at deres børn kan foretage rigtige beslutninger og skulle give dem den chance. Den frygtsomme autoritet er bange for, at andre vil gøre fejl eller ikke udføre arbejdet lige på den måde, han ville gøre det, så han vandrer omkring, iagttager og afkontrollerer indtil han får dem til at føle sig ligesom den seks-årige, der fumler med sine snørebånd.

Da Joseph Smith blev spurgt, hvordan han styrede de sidste dages hellige, var hans svar: „Jeg lærer folket de rigtige principper, og så styrer de sig selv". (John Tayler i Tidsskrift for Taler, 10:57-58) Grundlæggende i det samhørige forhold er belæringen om rigtige principper- det er, hvad den autoritative person må gøre. Efter at der er blevet undervist om principperne, må han stole på, at de andre går fremad og styrer sig selv, i samarbejde med autoritet, men ikke reguleret og kontrolleret af den.

3. ÅBEN KOMMUNIKATION. Den åbne indvielse i oplysninger er en væsentlig bestanddel. Kommunikation indebærer, at der er en sender og en modtager, og at der er forståelse mellem de to. Hvor samhørighed findes har både overordnede og underordnede en chance for at sende og at modtage. Det er ikke et en-vej-kommunikations-system, hvor autoriteten fortæller, og det altid er meningen, at andre skal lytte. I kommunikation deler vi vore tanker og følelser. Folk har tanker, ideer eller meninger så vel som følelser angående næsten ethvert emne eller spørgsmål. Hvis vi ønsker sand forståelse, må vi dele begge slags holdepunkter.

Mange forældre deler kun få af deres egne følelser eller ideer med deres børn. At give anvisninger, ordrer og befalinger er ikke at dele. Det at dele kommer først, før beslutningerne er endeligt truffet og er en proces, der består i at få tanker og følelser ud i det fri, så en god beslutning kan træffes.

Før beslutninger træffes, skulle den autoritative person sige: „Jeg ønsker at vide, hvad I tænker, og hvordan I føler med hensyn til det forhåndenværende spørgsmål. Jeg ønsker i sandhed denne oplysning. Jeg vil ikke dømme jer eller straffe jer for at være sandfærdige og oprigtige. Hvis vi alle lægger vore kort på bordet, og hvis vi virkelig vedkommer hinanden og stoler på hinanden, kan vi fremkomme med løsninger, der vil være tilfredsstillende for enhver".

4. AT DELES OM BESLUTNINGER. Samhørighed kræver, at beslutninger træffes på en samarbejdende måde, hvor alle deltagere forstår hinanden og kommer til en løsning, de alle føler godt for og er villige til at støtte. At deles om beslutninger er ikke nødvendigvis fifty-fifty beslutninger i den forstand, at hver person altid vil fordre en lige del i alting. Sommetider vil faderen sige: „Søn, du har mere erfaring med biler, end jeg har; jeg stoler på, at du kan tage beslutningen, og jeg vil støtte den". Til andre tider vil sønnen svare på lignende måde til faderen, og dog vil hver enkelt til andre tider være nødt til at lytte til den anden og udarbejde en løsning, begge kan støtte og gennemføre.

5. FÆLLES OPTRÆDEN. Samhørighed betyder at arbejde sammen. Det at føre beslutninger ud i livet kræver, at folk arbejder sammen. I alt for mange familier fortæller forældre hvad deres børn skal gøre. Forældrene presser, kontrollerer eller straffer, indtil barnet gør, hvad de forlanger. Alt for lidt arbejde planlægges og udføres sammen, hvor alle erfarer glæden ved samarbejde, fuldbyrdelsen af opgaven løst i samhørighedens ånd.

Sommetider kræver arbejdet en enkelts indsats, men det er mere tilfredsstillende, hvis det kan deles med andre. Hvis den autoritative person er bekymret for sin status eller sit „image", kan han foretrække at undgå at arbejde med dem, som er under ham; men flere og flere folk i højere stillinger er ved at lære Skriftens sandhed, „Den, der er den største iblandt jer, skal være jeres tjener" (Matt. 23:11).

I vort samfund ser vi alle vegne omkring os konsekvensen af unge mennesker i oprør. De gør enten oprør mod autoritet, eller de har aldrig lært, hvordan man arbejder sammen med autoritative personer. Træning i samarbejdende problem-løsning og samvirke må læres i hjemmet. Dette betyder ikke, at forældre giver deres børn tilladelse til at gøre hvad som helst, de har lyst til, det betyder heller ikke, at børn slavisk følger forældres indfald; det er snarere en ægte tilstand af gensidig anstrengelse, baseret på kærlighed, interesse og tillid. ○

BØRNENES SIDER

Præsident Joseph Fielding Smith

AF EDITH S. PATRICK

For 96 år siden var der en dejlig moder, som havde tre dyrebare små døtre. Hun længtes meget efter at få en søn. Hun elskede sin himmelske Fader højt og troede oprigtigt på bønnens magt. Hun bad og fortalte Herren, at hvis Han ville sende hende en søn, ville hun gøre alt, hvad der stod i hendes magt for at hjælpe ham til at gøre sin fader og sin Himmelske Fader ære. Da hun havde fået sit fjerde barn, en dreng, og hun holdt ham i sine arme, var hun slet ikke i tvivl om, at han var noget specielt. Han var kommet som svar på hendes bøn. Han fik sin faders navn, Joseph Fielding Smith, og han beviste virkelig, at han på mange måder var noget specielt.

Han var den fødte student og elskede at læse og studere, lige fra dengang han havde lært at læse. Før han fyldte ti år, havde han læst Mormons Bog to gange. Hans fader blev kaldet til at gå på den ene mission efter den anden og var borte fra hjemmet meget af tiden. Joseph og hans brødre måtte arbejde hårdt for at passe husdyrene, haven og nogle få frugttrærer, så vel som de måtte hjælpe til med meget af det huslige arbejde, for nu var familien temmelig stor. Hans to ældre søstre var rejst til New York på skole. Han lærte endog at bage brød for at hjælpe sin moder. Om efteråret, da så mange af mændene og drengene gik på jagt for at skaffe kød til vinteren, ville Joseph aldrig med. Han kunne simpelthen ikke dræbe, ikke engang et vildt dyr.

Hans moder var læge og blev ofte

Præsident Smith kan fejre sin 95 års fødselsdag den 19. juli. Primarybørn i hele verden ønsker ham hjertelig tillykke med fødselsdagen.

kaldt ud midt om natten. Det var Josephs job at spænde hesten for det lille enspænderkøretøj med kun et sæde, når der var nogen der havde brug for hans moder. På den tid fandtes der ingen telefoner eller automobiler, og mange af tilkaldelserne kom ved hjælp af mænd på hesteryg eller cykel eller mange gange efter mange mil til fods. Søster Smith var altid parat til at hjælpe dem, der var i nød.

Da Joseph var ganske ung, rejste han på mission til England. Han syntes godt om sit missionærarbejde og høstede stor glæde ved at forklare Evangeliets principper til mennesker, som ikke havde hørt om dem.

Efter at være kommet hjem igen giftede han sig med en smuk, ung skolelærerinde. Senere blev han valgt til at være apostel. Denne udvælgelse kom ikke som nogen overraskelse for hans moder. Hun vidste, at han var forberedt til Herrens arbejde. Hun vidste også i sit hjerte, at Herren havde inspireret brødrene i deres valg.

Igennem mere end 60 år har han helliget sin tid og sine talenter til arbejde for Herren. Foruden at passe sine mange pligter har han været en vidunderlig fader og et eksempel for sine elleve børn. Han elsker børn af hele sit hjerte. Han ved, at de er børn af Gud, og at de må oplæres til retskaffenhed for at forberede sig til en dag at se deres himmelske Fader igen.

Joseph Fielding Smith er nu blevet opretholdt som profet, seer og åbenbarer i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Hans kærlighed til hele menneskeheden er ubegrænset, og hvis man spurgte ham om, hvad der ville være hans største ønske, ville det utvivlsomt være at kunne hjælpe andre til at forstå og efterleve Guds befalinger. Han ved, at efterlevelse af Evangeliet giver den største lykke i verden. O

EN Storm PÅ HAVET

AF IRIS SYNDERGARD illustreret af Jerry Harston

Jason C. Jones kravlede ud gennem lugen og skyndte sig ud på skibsdækket. Der var fuldt dagslys over hele oceanet. Han så op mod de enorme firkantede sejl, der bredte sig over hovedet på ham. Den opgående sol farvede dem sædvanligvis gyldne, men denne morgen var skyerne tunge. Der kom intet sollys igennem.

Jason gik omkring mellem kasser og tønder, der var surret til dækket, og som tilhørte emigranterne. Han søgte efter sin ven, William Baxter, som var førstestyrmand på skibet.

Kort efter, at de var blevet indskibet i Liverpool, England, havde William fortalt Jason, at han var glad for at sejle på et skib med Sidste Dages Hellige om bord.

„Sømænd ved," havde William sagt, idet han vinkede til Jason, „at skibe, der sejler med jeres folk, ikke er tilbøjelige til at gå ned."

Igennem de lange sørejsedage havde William talt med Jason og forklaret ham mange ting om skibet. Han gjorde opmærksom på, hvordan sejlene virkede, og lod endog Jason sætte og stryge de små trekantede sejl, som han kaldte klyver og stag.

Han fortalte også Jason, hvad det var, kaptajnen lavede, når han brugte en sekstant. „Han finder vores vej tværs over vandet," forklarede William. „Der er ingen veje på havet. Man kan ikke rigtig kalde vore landkendinger for veje. Vi må styre efter sol og stjerner."

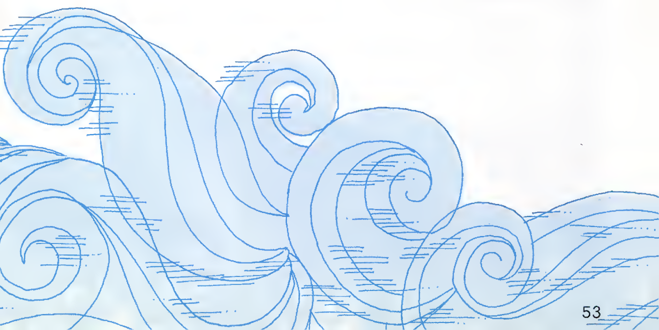
Da han gik hen til rælingen denne morgenstund, kikkede Jason ned på vandet. Han klyngede sig til rælingen og var bange. Aldrig havde han set så store bølger. De lignede umådelige grønne bakker, som rullede fremad, med dybe dale imellem. Bølgerne fik skibet til at hugge tungt op og ned i søen. Det var svært for Jason at holde balancen. Han var bange.

De store firkantede sejl, der var fastgjort over kors på skibsmasten, bølgede udefter, efterhånden som vinden blev stadig mere stærk. Folk, som begyndte at komme op på dækket for at trække frisk luft efter en nat tilbragt under dæk, kunne mærke dens styrke. Jason så mrs. Perkins gribe i sine skørter, da de hvivlede op. Mr. Wilsons

lange hvide skæg blæste lige ud. Til trods for sin frygt fik synet Jason til at le.
Derefter så han sin fader gå hen til kaptajn Brown. Jason fulgte efter. Han hørte kaptajnen råbe: „Det er bedst at få Deres folk nedenunder igen, ældste Jones. Det begynder at blæse hårdt."
Jasons fader begyndte at dirigere folkene tilbage igennem lugen igen, idet han holdt sin sorte hat med begge hænder. Jason så William dingle henad dækket.

„Er der noget, jeg kan hjælpe med?" råbte han, idet han løb ved siden af sømanden.
Han tænkte på, hvor meget William havde lært ham. En dag var de endog gået ind i styrehuset, hvor han havde ladet Jason tage roret alene. Det at holde på de store træknager i rattet og føle det store fuldriggede skib bevæge sig under hans hænder, havde fået Jason til at føle sig som en konge.
Nu var det skib i fare, og menneskene på det også. Jason var bekymret for de gamle mennesker og for de unge par med deres børn — der var endda blevet født et barn dagen før — som havde forladt deres hjem

i England for at rejse til nye hjem i Saltsødalen.

Jason hørte William råbe: „Grib en line der, dreng. Hjælp med at rebe sejlene."

Han løb henad det hældende dæk. Ved at trække hårdt i en rebende hjalp Jason sømændene med at mindske sejl. Rasende vind rev i hans klæder. Øsende regn blæste sidelæns og piskede hans krop, så han rystede af spænding og kulde.

Kaptajn Brown, der stod på fordækket med vidt skrævende ben pegede opad. Jason hørte ham brøle: „Til tops manne."

Han kunne næppe tro, at sømændene skulle sendes opad disse høje rebstiger til rigningen i en sådan strom. Jason så de uhyre sejl bølge og følte skibet hoppe under sig som en løbsk hest. Så vidste han, at sømændene måtte adlyde deres kaptajn. Skibets sikkerhed afhang deraf.

Kaptajn Brown tog Jason i skulderen og råbte: „Gå ned og fortæl din fader, at vi har brug for en særlig bøn."

Jason klatrede ned gennem lugen ind i mørket — Der var ingen lys, der kunne brænde i sådan en storm. Selvom han vidste, at der var forsamlet mere end fire hundrede mennesker under dæk, hørte han ikke en lyd med undtagelse af brølende vind og dundrende vand.

Så så han sin fader. Han og adskillige andre mænd knælede i en rundkreds. Jason var klar over, at de allerede var i færd med at bede den bøn, som kaptajn Brown havde bedt om.

Jason vendte tilbage til dækket. Idet han lagde hovedet tilbage, så han sømændene hænge højt oppe i træbomme, som var forankret overkors til den høje mast. Sømændene kæmpede for at fastgøre sejlene til bommene. Hvordan kunne de undgå at blive blæst ned fra de svajende bomme, imedens de fastgjorde de flagrende sejl? Til sidst var sejlene surret. En for en firede sømændene sig ned ad rebene og sprang ned på dækket.

Pludselig følte Jason, at han mistede fodfæstet. Skibet gled sidelæns. Ned, nedad gik det, indtil Jason var sikker på, at det aldrig ville blive bragt flot igen. En enorm bølge styrtede ned på dækket, nær ved at kvæle ham med grønt vand. Han gispede og kæmpede for at få luft, da skibet langsomt kom på ret køl igen.

Idet han tørrede vandet af øjnene, så Jason sig omkring. Kaptajn Brown stod stille. Det samme gjorde sømændene. Deres ansigter var forstenede af frygt. Men de vilde bølger var begyndt at blive rolige. Den hylende vind døde hen. Lidt efter lidt kunne man høre den stille lyd af den knagende mast og et spædbarn, der græd under dæk.

William Baxter talte med ærefrygt: „Stormen har lagt sig."

Jasons fader og to andre mænd kom op på dækket. Kaptajn Brown gik hen til dem. Han strakte sin hånd ud.

„Igennem mine tredive år på havet," erklærede han," har jeg aldrig set en så frygtelig storm ende så brat." Derefter tilføjede han højtideligt: „Herren være lovpriset."

JOSEPH SMITHS ungdom

AF JAMES B. ALLEN

James Allen er professor i amerikansk ved Brigham Young University. Han har en særlig forkærlighed for Joseph Smiths liv og samtid. „New Era" havde samlet en komite af historieprofessorer og en gruppe gymnasieelever og universitetsstuderende, som blev bedt om at udfærdige en liste over det, de godt kunne tænke sig at få at vide om Joseph Smiths ungdom. Her er resultatet.

Den 23. december 1825 fejrede en smuk, 183 cm høj, ung amerikaner med blå øjne og lysebrunt hår sin tyveårs fødselsdag. Hans navn var Joseph Smith, jr.

Det var en fascinerende tid at leve på for en mand på tyve. General Andrew Jackson[1], som Joseph senere skulle komme til at beundre som en af Amerikas største ledere, forfejlede sit første forsøg på at blive præsident. Eriekanalen blev åbnet, parat til at forårsage den betydeligste økonomiske udvikling i Amerika siden opfindelsen af bomuldsgreneringsmaskinen.

I Sydamerika fejrede de sidste spanskbeherskede republikker deres første uafhængighedsår. I Rusland blev Nikolaj den Første[2] czar, og i Japan forsøgte regeringen, foruroliget over den uønskede inflydelse fra fremmede, at uddrive næsten alle udlændinge.

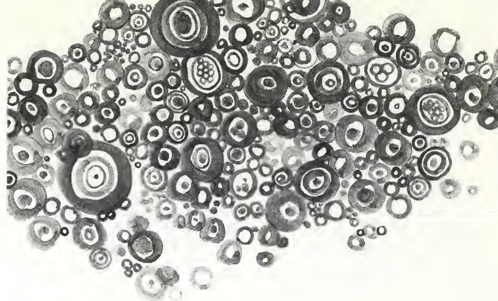
Josephs verden var anderledes. Men alligevel — mange af de ting, han foretog sig, og mange af hans problemer lignede dem, man finder hos unge Sidste Dages Hellige i 1970erne. Lad os slå bro over slægtleddene og se, hvilke lighedspunkter der er mellem Joseph Smiths unge dage og vore nuværende.

Da profeten var tyve år gammel, havde har allerede oplevet meget, som få andre mennesker, før eller sidenhen, har oplevet. Han havde set Faderen og Sønnen og havde talt med dem; han havde talt med engle; han havde set og berørt de gamle optegnelser, der skulle blive til Mormons Bog.

Men Joseph Smith havde ikke opnået fuldkommenhed. Han havde fejl, som han måtte prøve at overvinde. Een af dem var hans måde at skrive på — hans mor påstod, at hans stavning var den dårligste i familien. Som teenager blev han ofte fundet i dybe tanker — „dagdrømmeri", kaldte de fleste det — derfor gik han for at være mageligt anlagt.

Den unge Joseph var heller ikke hævet over fristelser. I sine værker omtalte han senere, at han, selv efter at have fået sin første åndelige tilkendegivelse, plejede omgang med mennesker af enhver slags, og derfor „begik jeg ofte mange tåbelage fejlgreb, der viste ungdommens svaghed og den menneskelige naturs ufuldkommenhed, og jeg må med bedrøvelse sige, at jeg ofte ledtes i adskillige fristelser, som måtte være anstødelige i Guds øjne." (Se Joseph Smith 2:28). Det var dog ikke sådan, at han gjorde sig skyldig i „store og grove synder," for, som han sagde, „Det var min natur imod at begå noget sådant." Men da han var livlig og munter af sig og altid fuld af sjov, blev han „skyldig i letsindighed." Han følte sig tit under fordømmelse, sagde han, for sin „svaghed og sine ufuldkommenheder;" men da han var omkring sytten år, havde han fundet sin nødvendige indre styrke til at overvinde sine alvorligste ufuldkommenheder, og han havde fundet mod til ivrigt og med held at søge Guds tilgivelse.

Hans dømmekraft og sunde fornuft udviklede sig til stadighed, for det år, han fyldte tyve, kunne han overtale sin arbejdsgiver til at holde op med at grave efter skatte.

Joseph havde arbejdet for Josiah Stoal for eet hundrede kroner om måneden. Ligesom mange andre mennesker i denne del af New York gravede hr. Stoal efter skjulte skatte. Joseph fortalte: „Jeg vedblev at arbejde i næsten en måned, uden at vi havde noget held med vort forehavende, og sluttelig lykkedes det mig at få den gamle herre til at ophøre med graveriet. Således opstod den meget udbredte historie om, at jeg skulle have været skattejæger."

Skønt Joseph engang skulle blive profet, oplevede han mange af ungdommens problemer, fristelser og bekymringer. Under dette lærte han omvendelse og tilgivelse, principper af stor betydning for mennesker uanset deres alder.

Desværre førte den unge Joseph ingen dagbog; hans navn er ikke at finde i nogen af datidens aviser, og samtidige tidsskrifter indeholder ingen oplysninger om ham. Vi er derfor henvist til at rekonstruere hans tidlige manddom ud fra erindringer hos hans moder og andre mennesker, der har kendt ham, og ud fra vort kendskab til forholdene i al almindelighed på den tid.

Han var kun ni år, da hans familie flyttede fra Vermont til det vestlige Nèw York som så mange andre fra New England for at søge sig en bedre gård og forbedre sin økonomiske situation. Deres nye gårds landområde (på omkring 40 hektar) var dækket af skov. I det mindste det første år af deres tid der gik med at rydde området for træer.

Ægteparret Smith havde otte børn, og det var svære tider for dem. Den unge Joseph vidste, hvad det ville sige at hans forældre var forgældede. Han vidste også, hvad det betyder, når nogen er afhængige af een; for han måtte arbejde for at bidrage til familiens underhold. Joseph lærte at hugge brænde på sin fars gård i New York, mens han sammen med sine brødre hjalp til med at rydde de tætbevoksede jorde. De „bæltede" træerne; det vil sige, at de udskar et bælte af bark rundt om hvert træ, så at det gik ud. Det døde ved blev så brændt, og pionerfamilien kunne undertiden sælge asken af løvtræerne eller den kali og perleaske, der fremstilledes deraf. De træer, man ikke „bæltede", fældede man, mens de endnu var friske, og i det vestlige New Yorks ahornbevoksede landområder var dette ikke nogen nem opgave.

Familien Smiths gård var velegnet til at dyrke hvede på, og hvis familien var som nybyggere i almindelighed, må de være begyndt på denne dyrkning, så snart det kunne lade sig gøre.

Den nye gård kunne ikke straks skaffe udkommet til en familie med ti medlemmer, og Joseph og hans brødre fandt sig snart i færd med at hjælpe til ved en mængde små foretagender. Deres mor malede voksduge, som familien gik omkring og falbød ved dørene.

I Palmyra, hvor de boede før de flyttede til gården, havde Josephs far åbnet en butik med kager og root beer[3], og herfra solgte han ingefærkager, engelske postejer,

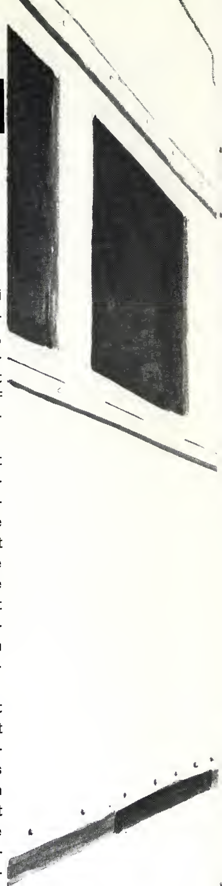
kogte æg og andre varer, idet han nu og da kørte rundt med en hjemmelavet trækvogn og falbød sine ting ved dørene. Joseph har sikkert hjulpet til.
Senere solgte han brændsel tillige med selvlavede ting som: stole, kurve, birkekoste og ahornsirup[4]. Familien Smith gik omkring og falbød sine kager og sit root beer ved offentlige begivenheder, herunder vækkelsesmøder og helligdage.
Efterhånden som Joseph blev ældre, fandt han muligheder for beskæftigelse undenfor hjemmet; han lugede korn, gravede brønde og fjernede klippestykker. En nabo, som Joseph arbejdede for, sagde om ham: „Hans storslåede optræden, hans trofasthed og hans venlige måde at tale til een på kunne ikke undgå at vække respekt hos dem, der havde den fornøjelse at lære ham at kende. Jeg har aldrig mødt nogen, der var ham overlegen i nogen af de drengede lege og fornøjelser, han hengav sig til, og dog var han altid venlig og i stand til at bevare andres velvilje."
Joseph Smiths liv som ung var ikke lutter arbejde og trængsler. Hans mor fortæller, at han tilbragte megen tid fordybet i tanker. Han var også nysgerrig overfor verden omkring sig — måske endda så meget, at han til tider gjorde sig utålelig. En ung spøgefugl sværtede hans ansigt til med blæk engang, da han kom for tæt på en bogtrykkerpresse. På den anden side var han en munter sjæl og havde en sund sans for humor. Det var ikke ualmindeligt at han, selv efter at han var blevet voksen, tillod sig nogle private, harmløse spøgefuldheder.
Joseph holdt som ung også meget af sport, især udendørs. Han fandt tid til at udmærke sig i adskillige lege og forlystelser. I Amerikas nybyggersamfund var dygtigheds- og styrkeprøver, såsom brydning, kapløb, spring og stick-pulling, populære bland de unge mænd, og Joseph var dygtig til alle disse ting.
Stick-pulling (ordret: „stang-trækning" o.a.) er en sport, i hvilken de to modstandere sidder med deres fødder mod hinanden og med hænderne griber om en stang, der er ophængt imellem dem. Den, der kan trække den anden op ved at trække i stangen, har vundet. Eftersom Joseph var høj af vækst og havde god balance i kroppen, vandt han som oftest både i denne sport og i brydning. Han kunne også lide at fiske, især i Durfee's Mølledam i nærheden af Palmyra; og han holdt af at gå på jagt. Endnu som voksen tilbragte han mange timer i skovene med sin hund og sit gevær.
Som så mange andre unge landbrugerbørn på den tid havde Joseph kun ringe lejlighed til skolegang. Som barn har han måske gået i underskolen i Vermont, hvor loven fordrede, at der fandtes offentlige skoler i alle beboede områder. I New York var der ingen offentlige skoler, og ægteparret Smith havde ikke råd til at lade sine børn gå i en privat skole.
Efter hvad nogle af deres naboer fortæller, holdt familien Smiths medlemmer på vinteraftener skoler i deres eget hjem og diskuterede Bibelen. Joseph lærte begyndelsesgrundene i læsning, skrivning og regning. Han lærte også at udtrykke sig godt og blev et aktivt medlem af en stedlig diskussionsklub. Senerehen i livet øgede han sine kundskaber kraftigt ved at studere sprog, historie, naturvidenskab og styrelsesforhold.
Som alle normale og veludviklede unge mænd nåede Joseph efterhånden den alder, da han begyndte at interessere sig også for det modsatte køn. To af de unge damer, han forsøgte at gøre indtryk på, var døtre af Josiah Stoal, der boede omkring tres kilometer fra Palmyra. Joseph kom til at arbejde for deres fader, lige før han fyldte tyve. Der findes ingen direkte oplysninger om, hvad de foretog sig ved deres stævnemøder; men hvis de fulgte det samme mønster som de fleste nybyggere vestpå, har deres mest yndede form for underholdning været dans.
Den almindeligste dans var Virginia Reel, med sin hurtige, hvirvlende facon, som holdt alle i bevægelse. Selskaber i hjemmene var også almindelige. Her samledes grupper af unge mennesker for at spise god mad, danse og more sig med forskellige selskabslege. Som en bestemt nybyggerhistoriker har skrevet: „Da mange af disse lege havde kysseri som hovedformål, var de særdeles velegnede til at hjælpe et frieri på vej."
Den unge Joseph har sikkert nydt sin tid med kurmageri; men det synes også klart, at hans opførsel overfor de piger, han gjorde sin opvartning, har været eksemplarisk. Nogle får år senere førte visse mennesker, der var besluttet på at finde noget slet ved Josephs fortid, de to søstre Stoal som vidner i retten, for at prøve at hente noget hos dem. De erklærede imidlertid begge samstemmende, at hans opførsel overfor dem såvel offentligt som privat havde været af højeste klasse.
Munter, elskværdig og spøgefuld, som han var, men samtidig på det rene sit ansvar for sit eget og andres rygte, gav Joseph Smith aldrig nogen ung dame grund til at fortryde, at hun havde omgåedes ham.
Mens Joseph stadig arbejdede for Josiah Stoal, mødte han en ganske speciel ung dame, som snart blev hans kone. Emma Hale var datter af Isaac Hale, en jæger der på stedet, og Joseph boede til leje hos dem. Emma var sytten måneder ældre end den smukke, unge mand, som var kommet til byen, Bainbridge. Inden længe var de to unge mennesker dybt forelskede i hinanden.
Men deres kærlighed stødte på nogle problemer, da Emmas fader blev bekymret over rygterne om, at Joseph skulle have haft syner og åbenbaringer. Da hr. Hale ikke kendte Joseph ret godt, blev hans mistanke naturligt nok vakt, og han nægtede at give sit samtykke til ægteskabet. De to unge mennesker var virkeligt forelsket i hinanden, og de blev enige om, at deres eneste udvej var at løbe bort sammen. De var fuldmyndige, idet Joseph var eenogtyve og hans forlovede toogtyve; de blev gift den 18. januar 1827.

(Forts. på side 216)

Min rejse sammen med Gud

AF CARLA SANSOM

Følgende er forfatterindens personlige oplevelse som teenager i krigstidens Tyskland.

Da jeg stod med indkaldelsesordren i hånden hin martsdag 1945, sank hjertet i livet på mig. Krigen var tabt allerede. Alle talte om det. Alligevel skulle jeg, en teenagepige i Hamburg, inden tre dage melde mig til tjeneste på en luftbase i nærheden af min hjemby. Derfra skulle jeg rejse videre til en anden base dybt inde i Czechoslovakiet.

Mine forældre kyssede mig farvel med tårer i øjnene. To af deres sønner var allerede draget af sted. Den ene var i Rusland, den anden var faldskærmssoldat et eller andet sted. De havde ikke hørt eet ord fra nogen af dem.

„Vi kan kun stole på Gud", var min faders ord til mig. „Glem ikke at påkalde Ham hele tiden." Jeg var meget langt nede. Jeg spekulerede på, om jeg nogensinde skulle se dem igen. Det var farlige tider! Med al den bombenedkastning og beskydning af togene ville det være et mirakel, hvis jeg kom sikkert frem til luftblasen. Det gjorde jeg; men det var en lang, lang rejse.

Da jeg nåede basen i Czechoslovakiet, udbrød den hvidhårede kasserer: „Nu er de begyndt at sende børn herud! Du godeste, pigebarn, hvorfor blev du ikke hjemme hos din mor? Ved du ikke, at russerne er lige i nærheden? Desuden er der ikke spor kontorarbejde, du kan tage dig af."

Russerne var meget tæt ved. Dette blev klart, da strømme af tyske flygtninge kom dragende gennem byen. Vi måtte skaffe dem nattely. De blev ved med at komme de næste tre uger — i deres kærrer og til fods, sultne, syge, dødeligt udmattede og med øjnene lysende af skræk for de russiske kanoner. Nogle af dem havde ingen sko på fødderne. De havde banet sig vej gennem de snedækkede områder østpå med sækkelærred viklet om deres opsvulmede ankler. Deres småbørn klynkede i det uendelige. Vi gjorde vort yderste for at hjælpe; men vores stab var ikke forberedt på et nødstilfælde af den slags.

I april begyndte det at tø østpå. Skønt det stadig var bitterlig koldt, var der en duft af forår i luften. En dag trak den gamle kasserer mig tilside og sagde med undertrykt ophidselse i stemmen: „Vi har lige fået melding om, at russerne nærmer sig. Jeg har udfyldt de papirer, der skal til, for at du kan vende tilbage til Hamburg. De skulle helt have ladet være med at sende dig hertil. Du bliver nødt til at tage af sted i dag, hvis du vil være væk, inden de tager os til fange allesammen."

Jeg nåede det sidste ordinære tog til Prag. Det eneste sted i toget, hvor der var plads, var bagperronen, som myldrede med czekker og slovakker. Jeg spekulerede på, om nogen af disse mennesker vidste, at jeg var tysker. Da toget satte i gang, lod jeg mine øjne løbe fra det ene ansigt til det andet. Ikke en eneste besvarede mit blik. Jeg forsøgte at vrikke mig ind i et hjørne, tæt ved en stang; men de tunge, czekkiske bondestøvler flytte sig ikke så meget som en tomme. I stedet kunne jeg føle hvidløgsånde brænde mig i ansigtet og nakken.

Toget raslede videre, standsede her og der. Det ville snart være nat, men det var endnu meget lyst på grund af genskinnet fra sneen. Czechoslovakkerne talte sjældent sammen. De nøjedes med at gøre sig forståelige med øjnene. Kun nu og da blev der sagt noget og altid meget hurtigt og ophidset. Men jeg begyndte at lægge mærke til, at deres øjne betragtede mig. Pludselig blev jeg klar over, at jeg ganske langsomt blev skubbet hen mod kanten af bagperronen, lige over sporet. Jeg så på dem, ude af mig selv, men fik kun iskolde blikke igen. Jeg begyndte at forstå hensigten. De drøftede, om de skulle eller ikke skulle skubbe mig ud af det hastigt kørende tog og på den måde befri verden for endnu en tysker. Det ville komme til at se ud, som om det var et hændeligt uheld i trængselen. Det skete ofte — ingen ville nogensinde opdage det.

Mine øjne mødte blikket fra en ung bonde med et hårdkogt udseende. Hans øjne syntes at ville sige: „Du er tysker. Og det er der ingen undskyldning for lige nu."

Jeg holdt mig tæt til stangen, idet jeg ængstelig søgte efter en eller anden, der ikke var min

Søster Sansom er født hos Sidste Dages Hellige forældre i Hamburg i Tyskland, hvor hun blev vidne til nogle af Den anden Verdenskrigs dramatiske begivenheder. Hendens søn er nu på mission Vesttyskland. Hun selv er gift med Kenneth Sansom og underviser i seniorklassen i Pacific Palisaders Ward (Kalifornien).

fjende. Alle så på mig. Pludselig standsede toget uventet med et ryk, så vi alle tabte balancen. Jeg faldt og stødte mod brystet af een eller anden. En stærk hånd greb min arm og holdt mig et øjeblik. Jeg løftede blikket og så ind i øjnene på en stor, mørkladen mand.
„Tak," „Dekuju Vam" mumlede jeg på czekkisk. (Jeg havde tilegnet mig ca. ti ord.) Han så bare ud i rummet.
Lige i det samme tordnede et troppetransporttog forbi på et andet spor i modsat retning af os. Det var pakket med kamptrætte tyske fodfolk, som var på vej til de russiske kamplinier. Czechoslovakkerne betragtede toget, indtil den sidste vogn var skrumlet forbi. Så grinede de smørret. Hele den ladning af tyske soldater ville snart blive gjort til føde for de russiske kanoner. Der var ikke længere nogen grund til at lægge mærke til mig.
Jernbanestationen i Prag var fuld af bevægelse. Der var travle, nervøse mennesker overalt omkring mig. På den tyske militærpost fik jeg at vide, at der kun kørte militære tog til Tyskland. Panikken greb mig. „Hvad skal jeg gøre?" Der var intet svar. Russerne var lige i nærheden! Jeg løb fra den ene perron til den anden, mens jeg bad højt til Gud om hjælp.
Pludselig råbte en stemme fra vinduet af et troppetransporttog på tysk: „*Wo gehen Sie hin, Fräulein?*" (Hvor skal De hen, frøken?)
„Jeg må tilbage til Tyskland, men jeg ved ikke, hvordan jeg skal bære mig ad. Der går ikke noget tog." Jeg græd næsten.
„Der går det her tog. Vi skal nok skjule Dem." Otte eller ti arme greb efter mine hænder og trak mig så ind gennem vinduet. Toget var stoppet med mennesker. Een af dem sagde: „Det her er måske ikke verdens mest komfortable sted; men der er altid plads til een passager til."
„Hvor skal De hen?" spurgte jeg, utilpas.
„Det ved vi ikke. Men vi kommer da i det mindste væk herfra!"
De tilbød mig en snæver plads på et sæde ved vinduet. Ellers var jeg blevet kvalt. Soldaterne sagde, at hvis toget standsede, ville de gemme mig under en militærfrakke. Toget standsede adskillige gange. På grund af allierede flyvemaskiner måtte det standse under dække af en tunnel eller i skjul af en skov. Der blev dog ikke givet nogen ordrer, og i øjeblikket var jeg i sikkerhed for den ildelugtende militærfrakke.
Det tog over fjorten timer at nå udkanten af Dresden. Vi måtte omdirigeres til en mindre station, da hovedbanegården lige var blevet bombet i grus. Kilometer efter kilometer var der ikke andet end ruiner og murbrokker. Det var vanskeligt at tro, at dette engang havde været Bachs[1] og Mozarts[2] by.
I Dresden blev jeg igen overladt til mig selv. Sikken et kaos jeg løb ind i! Røde Kors folkene havde travlt med at tage sig af de sårede og børnene, og militærkøretøjer kørte i alle retninger. Det var umuligt at komme i kontakt med nogen. En civilperson råbte til mig: „Gem dig i ruinerne! Der kommer snart et nyt bombeangreb!"
Da kom en mærkelig følelse over mig. Der var, som lå der en usynlig, kærlig arm om min skulder. Jeg følte det meget kraftigt. Nogle få minutter senere susede en militærlastvogn forbi mig, standsede pludselig og bakkede derpå hentil, hvor jeg stod.
„Hej, Fräulein, har De brug for et lift?"
„Ja, ja det har jeg, Jeg må finde en banegård, een, der er i drift endnu."
„Hop ind! Vi finder een til Dem."
Det virkede som et mirakel. Med eet var der en perron, skinner og et tog.
„Er det her tog kun for soldater? spurgte jeg en kommandørkaptajn, mens jeg gik langs perronen.
„Ja, det er det. Hvad laver De her ude?"
Jeg viste ham mine papirer. Han så på mig med venlige øjne. „Det er ikke til at tro." sagde han sagte. „Hvad er der blevet af vores nation? Vent her." Kommandørkaptajnen gik hen til en gruppe officerer. Efter en kort forhandling med dem kom han hen til mig.
„Vi er på vej til Berlin. Vi skal jo kæmpe. Russerne er i omegnen af Potsdam. De kan godt komme med toget. Vi tager ansvaret."
Jeg blev igen pakket ned som en sild i en tønde. Denne gang kom jeg til at stå op. Jeg stod og skiftede fra den ene fod til den anden under hele turen. Det var så pinefuldt, at det stadig synes mig uvirkeligt. En soldat rakte mig en skorpe hengemt brød. Det smagte som kage. Det var det eneste jeg havde fået at spise i tre dage. Aldrig nogensinde før havde jeg været så taknemmelig for mad. Jeg velsignede den i stilhed.
Himlen fyldtes med allierede flyvemaskiner, der søgte efter toget. Vi måtte igen gøre holdt og vente i skove og tunneller. Tit måtte toget omdirigeres, og det så ud, som om vi var på vej tilbage til, hvor vi kom fra. Vi så ildebrande næsten overalt i horisonten, og hele tiden hørtes den ræbende lyd af artilleriet.
Da toget nåede sin sidste holdeplads, var mine fødder så opsvulmede, at jeg ikke længere kunne føle dem. Soldaterne myldrede ud som hvepse af en brændende rede. Vi befandt os i kampområdet. Der var så støjende, at det ikke var muligt at udskille de enkelte lyde. Jeg vidste, at det var håbløst at henvende sig til nogen, så jeg begyndte at gå derfra på må og få. Jeg var udmattet og bange. Så hørte jeg een sige: „Vil De med til Berlin? Vi sætter Dem af i en undergrundsstation." Stemmen tilhørte den samme kommandørkaptajn, jeg tidligere havde mødt, ham med de venlige øjne.

I Berlin betragtede jeg omgivelserne. Det her var ikke jorden. Det var en fremmed planet i det første årtusind af dens udvikling. Al farve og alt liv var væk; livet var forsvundet ned i undergrundsbanens tuneller. Der så jeg de skælvende menneskemasser. Panikken lyste mange af dem ud af øjnene. Selv de mindste børns ansigter fortalte mig, at de allerede havde levet en hel tilværelse. Jeg drev mekanisk afsted. Engang prøvede een at flå min kuffert fra mig. Jeg holdt fast på den, som gjaldt det mit liv.
„Går der endnu tog fra Berlin?" spurgte jeg.
„De må være vanvittig, Fräulein!" bed folk mig af. „Berlin er omringet af russerne. Er De meget ivrig efter at komme til Sibirien"*
Jeg var lige ved at give op. Hvad ville jeg få ud af at prøve at komme væk? Jeg var fuldkommen udmattet. Men i det øjeblik mærkede jeg igen den usynlige arm omkring mine skuldre. Den gav mig mod på at gå videre. Da jeg opdagede, at nogle få undergrundsbaner stadig var i gang, besluttede jeg mig til at gå i retning af Lehrter Bahnhof. En stærk indskydelse fordrede, at jeg gik en anden vej. Jeg valgte den næste undergrundsbane. Jeg vidste ikke, om den kørte mod nord, vest eller syd; men da jeg kom op af tunnellen, så jeg

Dette fotografi af Carla Sansom blev taget, da hun var femten år gammel – omkring den tid, da begivenhederne i denne beretning udspillede sig.

lige overfor mig det, der engang havde været en jernbanestation. Midt i murbrokkerne holdt et tog. Alle de, der var på vej ind i det, var civilpersoner!
„Vent på mig!" skreg jeg. Skønt der ikke var noget tegn på, at toget ville køre lige med det samme, løb jeg så hurtigt, mine trætte ben kunne bære mig.
„Undskyld — hvor går det her tog hen?"
„Hamburg," var der een, der svarede.
„Hamburg! Oh, tak, Herre!" bad jeg højt, „Tak!"
Jeg fik plads mellem en gruppe mødre og småbørn. Jeg fik en kop mælk fra en termoflaske i hånden. Hvor var verden stadig vidunderlig!
Det tog tre timer, før toget satte sig i bevægelse — tre skuffende og nedslående timer. Hvad nu, hvis skinnerne blev bombet? Hvad, hvis russerne omringede os fuldstændigt? Der kunne ske så mange frygtelige ting hvert øjeblik.
Endelig begyndte toget at krybe af sted gennem landskabet.
Vi kunne høre den fjerne lyd af bomber. Røg dækkede horisonten. Igen måtte toget standse og vente på, at himmelen skulle tømmes for bombemaskiner og kampfly. Jeg var bange for, at Hamburg var blevet angrebet igen. Sæt nu, mit hjem var blevet jævnet med jorden! Hvis der nu var sket mine forældre noget! Men jeg kunne se min mor og min far så klart for mig, at jeg følte mig sikker på, at de var i god behold.
Toget sneg sig videre. En rejse, der normalt tog under een dag, varede nu to. I en lille by tæt ved Hamburg holdt toget sidste gang.
„*Elbbrücke* (broen over Elben) er ikke farbar," råbte een eller anden. De, der skal til Hamburg, må gå!"
„Hvordan skal vi komme over floden?"
„De små broer (kleine Elbbrücken) er stadig intakte."
Folk organiserede sig i grupper. De stærke hjalp de svage og tog sig af de små børn og spædbørnene. Grupper af mennesker spredtes i forskellige retninger.
„Hold Dem tæt til grøfterne og skovene," råbte een efter os.
Vi var kun femogtyve kilometer fra Hamburg; men den sidste strækning syntes at være den værste på hele turen. Jeg slæbte mig af sted, så hurtig jeg kunne. Vores gruppe var efterhånden meget lille. Der var ingen, der skulle så langt som jeg.
Elbbrücke lå som en kæmpe på ryggen med den ene fod i vejret og den anden halvvejs nede i floden. Trods ødelæggelsen var jeg overvældet over at se disse kendte landemærker. Sirenerne blæste alarm to gange; men heldigvis varede det kun kort tid begge gange. Første gang fik jeg tid til at nå et beskyttelsesrum; anden gang måtte jeg gemme mig i nogle ruiner.
Angst og ødelæggelse syntes at være alt, hvad der var tilbage af mit kære Hamburg. Krigen havde krævet sin del. Jeg gik og bar på mine sko; mine fødder var for opsvulmede til at jeg kunne have dem på. Kun nogle få kilometer endnu, så ville jeg være hjemme! Fem, tre,

een husblok endnu — så Dunkersweg, gaden med vores beskedne boliger. Jeg drejede om hjørnet, lukkede øjnene og standsede. Jeg rystede over det hele. Ville det være bedre, hvis jeg vendte om og opsøgte en veninde eller nabo, for at få at vide, om alt var i orden? Men jeg måtte i det mindste se efter. Jeg lukkede øjnene op. Der var skorstenen, som viste sig som en silhouet i månelyset. Huset stod endnu!
„Tak, kære Gud," mumlede jeg.
Men var mine forældre der? Med hjertet i halsen løb jeg derhen.
„*Hört Ihr; Ich bin es! Macht auf*[3] *Ich bin es!*" Kun tavshed til svar.
„*Hört Ihr? Ich bin es! Macht auf.*"
Så kom der pludselig en slæbende lyd indefra.
„*Wer ist da?*"[4] Min far åbnede døren.
„Åh! Carla! Er det dig? *Mutter! Mutter!* Stå op! Vores pige er kommet hjem! *Unsere Tochter ist wieder zu Hause!*"[5]
De kom begge løbende hen til døren. „Vi troede, at vi drømte," græd mor. Vi omfavnede og kyssede hinanden, mumlede og græd, altsammen på samme tid. Jeg var kommet hjem
„Vi har ligget på knæ dag og nat, og naboerne ligeså. De har hjulpet med deres bønner," sagde min far.
Jeg vidste, at den usynlige arm ikke havde været indbildning. ○

1 Johann Sebastian Bach — Tysk musiker og komponist. (1685–1750)
2 Wolfgang A. Mozart — Østerigsk komponist. (1756–1791)
3 „Hører I ikke? Det er mig! Luk op!"
4 „Hvem der?"
5 „Vores pige er hjemme igen!"
* Område i Sovjetunionen øst for Uralbjergene.

(Forts. fra side 211)
I een henseende ligner Joseph Smiths ungdom unge mænds og kvinders ungdom i dag. I gymnasier og på universiteter over hele verden udtrykker de studerende deres bekymring ikke alene for deres egen fremtid, men også for deres omverdens. Krigen, forbrydelserne og ødelæggelsen omkring dem har fået de eftertænksomme studerende til at søge efter meningen med livet. Hvad går det hele ud på, og hvor finder man den endelige sandhed?
Stridsspørgsmålene og problemerne på Joseph Smiths tid var andre, men ånden i hans søgen var den samme. Josephs eftertænksomme natur, hans nysgerrighed og hans interesse for læsning stimulerede ham, ligesom uroen omkring ham gjorde. Da han var på vej ind i sine teenageår, drejede den mest dramatiske tildragelse i det vestlige New York sig om religion. Den „næststørste vækkelse" fejede hen over landet, især den vestlige del, og skønt de fleste mennesker stod udenfor kirkerne, var der mange, der viste interesse for de vækkelser, der fandt sted i hundreder af samfund.
Joseph var mere end bare nysgerrig. Han blev een, der søgte meningen med livet — en sandhedssøger. I tolvårsalderen var han så stærkt påvirket af det, at han begyndte at bekymre sig om sin sjæls velfærd. I løbet af de næste par år studerede han Bibelen så grundigt, at han også begyndte at bekymre sig for menneskehedens velfærd i almindelighed. Følgen heraf blev hans beslutning om at søge Herren i bøn, og følgen af det blev hans første syn.
Joseph Smiths ungdom var mangesidet, og den lader sig på mange måder sammenligne med de oplevelser og problemer, som ungdommen kommer ud for i dag. Han levede i en verden, der var mindre end vores. Dog påvirkede hans verden ham lige så direkte. Han arbejdede, og han morede sig, og undertiden sad han bare og tænkte. Han havde store ambitioner; men han begik også fejltagelser. Han havde kun lært lidt; men han forstod, hvor nødvendigt det var for ham at lære mere.
Han kom ud for de fristelser, som kendes af de fleste unge mænd; men han lærte også virkeligheden af tilgivelse. Allerede som ung mand satte Joseph Smith et eksempel for Kirkens unge voksne ved det sunde, harmoniske liv, han førte, og ved at overvinde sine problemer og vanskeligheder.
Hvis han kunne, så kan vi andre også.

1 Andrew Jackson (1767–1845) var De Forenede Staters syvende præsident.
2 Nikolaj den Første (1796–1855).
3 Root Beer: en mild drik, der fremstilles af forskellige rodekstrakter.
4 Ahorn sirup: fremstilles ved at koge saften af en bestemt varietet af ahorntræet.

Terriiotemana og Puna

AF DON OG JEAN MARSHALL

„Hvis Gud giver mig styrke, og hvis Han giver mig ånd . ."

Dr. Marshall udfyldte en mission på Tahiti i 1955–58 og vendte senere tilbage dertil sammen med sin hustru, Jean, for at studere og skrive. De har nu planer om at bosætte sig i den vestlige del af De Forenede Stater efter at han har taget en doktorgrad ved universitetet in Connecticut. De har været medlemmer af Manchester ward, Hartford stav.

På øen Tahiti er en kvinde i en rød træningsbluse travlt beskæftigt med et stykke arbejde. Hendes ryg er bøjet, og hun kan ikke se med det ene øje, men alligevel farer hendes fingre hurtigt gennem de fine pandanusfibre[1] og fletter dem til kurve, hatte og måtter.

Arbejdet er ikke nyt for hende. Igennem firs år er hendes hænder blevet gamle venner med det rørlignende materiale, som hun fletter, bøjer og behersker med stor færdighed. Hendes hænder har travlt, for hun har et mål at se frem til. For tredie gang længes hun med næsten åndeløs forventning efter New Zealand — templet, begravelser, beseglinger og dåb.

For Teriiotemana var alle disse ting vage abstraktioner igennem de mange lange år, hvor hun sad i hjørnet af sin bambuskøkkenhytte og flettede de artikler, som skulle

financiere hendes tur, penny for penny, til Maoriernes land langt borte og til Herrens tempel. Imedens hun flettede fra tidlig morgen og indtil tusmørket sænkede sig, udførte hendes mand, Puna, sin del af deres plan. Han hyppede og lugede mellem kålhovederne, tomatplanterne og løgene, som en dag skulle sælges for at skaffe flere pennyer til deres sparepenge.

Årene gik. Plantningen og lugningen fortsatte. Der kom flere pennyer, men det gik langsomt. Så en dag, da resten af verden var ved at pakke gaver ud og tage strømper ned fra kamingesimserne, gik Teriiotemana og Puna højtideligt op ad de stejle trin til New Zealandtemplet. De gik som i drømme uden at ænse tempelarbejdernes venlige stemmer på et fremmed sprog.

De ænsede heller ikke de stille stemmer fra deres egen gruppe fra Tahiti, da de hviskede i ærefrygt over, at det nu var virkelighed, at de var kommet til New Zealand og skulle gå igennem templet juledag.

Det var i 1963. I fjorten dage stillede denne gruppe af Hellige fra Tahiti, den første der nogensinde var kommet til templet, der hver morgen kl. 6 og blev der til midnat, da templet efter mange sessioner lukkede. Da de endelig gik om bord i flyvemaskinen og satte kursen de 2300 miles tilbage til Tahiti, var det for mange af dem en drøm, der var gået i opfyldelse, men for Teriiotemana var det kun begyndelsen. Da hun hvilede sit hoved mod ryglænet og lukkede sine øjne, begyndte hun at gennemgå tempeloplevelserne, trin for trin, og prøvede på at fæstne de ord, hun havde hørt i templet, uudsletteligt i sit sind. Denne genopfriskning af oplevelserne skulle fortsætte gennem mange hvileløse nætter, længe efter at hun var kommet hjem til sin egen skrøbelige bambushytte i Tubuai igen. Da hun stod ud af flyet på Papeetes nye lufthavn og sagde farvel til de andre Hellige fra Tahiti og forberedte sig til sammen med sin mand at tage af sted på den syv dage lange sørejse til sin hjemmeø, vidste hun, at flettearbejdet måtte genoptages, men denne gang med større alvor end nogensinde.

„Tager I med os til næste år igen?" spurgte præsident Thomas R. Stone, da han hjalp hende ud af flyet. Næste år, næste år, *næste år* — ordene tumlede rundt i hendes tanker og blev indviklede i deres egen umulighed. Hvordan kunne så mange års anstrengelser gentages og sammentrænges indenfor et eneste år? Og så var der et spørgsmål om helbred — ja, endog om selve livet.

„Hvis Gud giver mig styrke, og hvis Han giver mig ånde," opdagede hun, at hun selv sagde. „Du kan gøre det," tog præsidenten til genmæle, og disse ord og hendes hviskende aftale med Gud skulle give genlyd i hendes sind igennem de følgende atten måneder.

Den næste gruppe fra Tahiti skulle rejse til New Zealand i juli 1965. Med dette for øje vendte Teriiotemana hjem till flettearbejdet og Puna til lugningen. Men høsten var dårlig det år, og Punas ryg var ved at blive svagere. De solgte deres svin og flyttede til Papeete, hvor Puna søgte arbejde, noget som en mand midt i halvfjerdserne som han kunne klare. Til slut fandt han et job på kajen — et lavt betalt job, men et han i ro og mag kunne klare med hænderne.

I mellemtiden blev Teriiotemanas hænder ved med at bevæge sig. De for rundt og flettede af pandanusfibrene, eftersom hun lavede hatte, kurve og måtter. Tiden nærmede sig. Den anden gruppe fra Tahiti, som skulle med til templet, traf de sidste forberedelser. Hænderne arbejdede stadigvæk. Der var endnu ikke penge nok. Der var missionærer, som sendte gaver. Teriiotemanas nu krogede hænder arbejdede med pandanusfibrene på en måde, som lignede et umuligt forsøg på at betale dem tilbage. Men da flyvemaskinen lettede efter planen, var Puna og Teriiotemana om bord.

„Hvis Gud giver mig styrke, og hvis Han giver mig ånde." De ord må uafladelig have fænget i Teriiotemanas tanker, da flyet var på vej mod sit bestemmelsested. Selv om hun var i live og på vej til New Zealand, havde hun ikke ønsket at fortælle nogen om det øje, som ikke længere gjorde nogen gavn, om smerterne, som langsomt fik hendes ryg til at visne, og allermindst om turene til lægen i Papeete, og røntgenstrålerne, som bare forvirrede hende, men Teriiotemana vidste at der var noget galt.

Det indre af templet var som en gammel ven for Teriiotemana. Dets sale og trapper gav genlyd af de vidunderlige timer, hun havde oplevet før, men denne gang syntes vejen gennem salene mere tåget for hende, og hendes ben blev svagere. Teriiotemana var syg. Der blev afsendt et telegram til Tahiti for at underrette præsident Stone om hendes alvorlige situation og bede om hans billigelse til operation. Præsident Stone telegraferede tilbage, at han i allerhøjeste grad tilrådede øjeblikkelig operation, og da Teriiotemana var blevet salvet, ligesom gruppen fra Tahiti begyndte en periode med faste og bøn, gled hun uden at være bange ind i bedøvelsen.

For Teriiotemana var de næste to dage uklare. Det fremmede værelse, forbindingerne, sygeplejersken i hvidt, som glattede langnerne og smilede, men ikke talte tahitisk. Derefter sad ældste Marlowe K. Ashton, leder af gruppen fra Tahiti, ved hendes seng og strøg hendes hånd og fortalte hende om de sidste to dages mirakuløse begivenheder. Operationen havde været vellykket. Faste, troen, hendes elskede gruppes bønner, såvel som hendes egen tro, havde udført et mirakel.

År er svundet hen. Teriiotemana har udstået en anden streng sygdom og er blevet styrket gennem troen og præstedømmets kraft. Selvom hun ikke har været i stand til igen at tage til den fjerne ø med templet på bakken, husker hun taknemmeligt de forpligtelser, hun indgik, og de løfter, hun modtog, og hun husker det mirakel, hun oplevede der.

I mellemtiden fortsætter hendes fingre med travlt at flette de fine pandanusfibre, så længe Gud giver hende styrke og ånde.

PROFETEN JOSEPH SMITHS ORDSPROG — 1843.

1. Kræv aldrig af en ven i modgang, hvad du ville kræve av ham, når han har fremgang.

2. Hvis et menneske viser sig at være ærlig i sin handlemåde, og en fjende falder over ham af ondskab ved svig eller falske foregivender og fordi han er stærkere end han, gør ham til sin fange og røver hans ejendele, sig da aldrig til det menneske i hans modgangs dage: Betal mig, hvad du skylder, thi hvis du gør det, tilføjer du ham blot dybere sår, og der vil komme fordømmelse over dig, og dine rigdomme skal retfærdiggøres i modgangens dage, dersom de vil spotte dig.

3. Du skal ikke bekymre dig om det, en fjende har hindret dig i at udføre, om blot dine ønsker er retfærdige.

4. Lad ikke din hånd undlade at tilbagebetale det, som du skylder, mens det endnu er indenfor din rækkevidde at gøre det, men når dine ejendele synker i værdi, sig da til dit hjerte, vær stærk, og til dine bekymringer, hør op, thi hvad er mennesket; han er ikke andet end gødning på jorden, og selv om han forlanger kvæget fra tusinde høje af dig, kan han ikke sætte sig i besiddelse af sit eget liv. Gud skabte ham og dig og gav alt til fælles nytte.

5. Der er én ting under solen, som jeg har lært, og det er, at menneskets retfærdighed er synd, fordi den kræver så meget; men Guds retfærdighed er rimelig og retsindig, fordi den slet ikke kræver noget, men lader regnen falde over retfærdige og uretfærdige, ved såtid og høst, for hvilket mennesket er utaknemmeligt.

Profeten Joseph Smiths Lærdomme
Side 382

En Fødselsdag der skulle huskes

AF HAROLD B. LEE

En vagt, der var beskæftiget på tempelpladsen, fortalte mig denne lille historie:

„En morgen for ikke så længe siden sad jeg ved skrivebordet i templets portnerbygning og læste, da min opmærksomhed fangedes af banken på døren. Der stod to små drenge, omkring syv eller otte år gamle. Da jeg åbnede døren, lagde jeg mærke til, at de var fattigt klædt og hverken var vasket eller friseret. De så ud, som om de var gået hjemme fra, før far eller mor var stået op om morgenen. Da jeg kastede et blik om bagved de små fyre, så jeg to børn i promenadevogne. Som svar på mit spørgsmål om, hvad de ønskede, pegede en af drengene på sin lille broder i vognen og svarede: „Han hedder Joe. Vil du godt give lille Joe hånd? Det er hans fødselsdag — han bliver to år i dag, og jeg vil gerne have ham til at røre ved templet, så han kan huske, når han bliver gammel, at han rørte ved templet, da han fyldte to år."

Idet han pegede på den anden lille dreng i den anden vogn, sagde han: „Det er Mark. Han er også to år." Så spurgte han med en højtidelig, ærbødig holdning, usædvanlig for børn i den alder: „Må vi gerne gå over og røre ved templet?" Jeg svarede: „Ja, det må I da rigtignok." De skubbede deres små vogne over til templet, løftede børnene op og anbragte deres hænder mod den hellige bygning. Da jeg stod der med en klump i halsen, hørte jeg den lille dreng sige til sin mindre broder: „Nu, Joe, vil du altid huske, at du rørte ved templet, da du fyldte to år." De takkede mig og begav sig på vej hjem.

— Præsident Harold B. Lee
Første rådgiver i Det Første Præsident skab. Aprilkonferencen 1957.

Aalborg: 28. marts:
Per Jepsen Larsen ordineret til lærer af broder Charles Jepsen Larsen.
Brian Jepsen Larsen ordineret til diakon af broder Charles Jepsen Larsen.
Svend Erik Thostrup Østergaard ordineret til præst af broder Kaj Aage Gram.
Hans Ulrik Gram ordineret til diakon af broder Kaj Aage Gram.

11. april:
Bjarne Thostrup Østergaard ordineret til diakon af broder Kaj Aage Gram.

Aarhus: 21. marts:
Benny P. Jensen ordineret til præst af broder Jens Lind Jensen.

Silkeborg: 21. marts:
Frede Eigil Andersen ordineret til diakon af broder Vagn Ole Darre.

Ordinationer:
Slagelse: 4. april:
Leig Bengtsson ordineret til lærer af broder Børge Grand Hansen.

Odense: 4. april:
Palle Knudsen ordineret til præst af broder Franz Orla Knudsen.
Svend Erik Jensen ordineret til lærer af broder Franz Orla Knudsen.

18. april:
Kenneth Johannes B. Larsen ordineret til lærer af broder Ole Køster.

Velsignelser:
København Gren: 7. februar:
Mogens Mogensens og Hanne Dannemann Mogensens tre børn, **Kjeld Dannemann Mogensen, Tommy Dannemann Mogensen** og **Connie Dannemann Mogensen,** velsignet af henholdsvis broder Ib Hansen, broder Ib Hansen og broder Kai Schultz.

7. marts:
Gregers Hvidkjær-Hansens og Ceda Hass Hvidkjær-Hansens søn, **Michael Hvidkjær-Hansen,** velsignet af sin fader.
Bjarne og Jonna Dan Engmanns søn, **John Bendix Engmann,** velsignet af broder Svend Erik Thomsen.
Finn og Lise Maria Poulsens datter, **Pia Poulsen,** velsignet af sin fader.
Aalborg: 7. februar:
Ejnar Kjeldsen Sørensen og Anelise Hellemannn Sørensens søn, **David Hellemann Sørensen,** velsignet af sin fader.

Slagelse: 14. marts:
John Erik Christensens og Anne-Mette Blum Christensens søn, **Robert Blum Christensen,** velsignet af broder Hans M. Larsen.

Frederikshavn: 11. april:
Ejvin John Kristensens og Kirsten Elisabeth Klausen Kristensens søn, **Jesper Michael Kristensen,** velsignet af sin fader.

Missionærafløsninger:

Følgende missionærer er blevet hæderlig afløst fra deres arbejde i den danske mission:

30. marts.
Ray Quist fra Mesa, Arizona, efter sidst at have arbejdet i Odense.
Ken Christophersen fra Ione, Oregon, efter sidst at have arbejdet i Hjørring.

4. april:
Jan Greisen fra Horsens, Danmark, efter sidst at have arbejdet i Haderslev.

10. april:
Mark Millet fra Phoenix, Arizona, efter sidst at have arbejdet i København.

12. april:
Richard Johnson fra Springville, Utah, efter sidst at have arbejdet på missionskontoret som statistiksekretær.
Craig Madsen fra Salt Lake City, Utah, efter sidst at have arbejdet i København.
Dan Choate fra Clearfield, Utah, efter sidst at have arbejdet i Esbjerg.
Jay Jensen fra Salt Lake City, Utah, efter sidst at have arbejdet på missionskontoret som financiel sekretær.

19. april:
Keith Andersen fra Long Beach, California, efter sidst at have arbejdet i Søborg.
Stuart Pearson fra Murray, Utah, efter sidst at have arbejdet i Vejle.
Elvis Evans fra Salt Lake City, Utah, efter sidst at have arbejdet i Hareskovby.
Ray Christensen fra Salt Lake City, Utah, efter sidst at have arbejdet i Virum.
Warren Nielsen fra Garland, Utah, efter sidst at have arbejdet i Virum.
Curtis Parker fra Hooper, Utah, efter sidst at have arbejdet i Søborg.

Dødsfald i Amerika
Fra Amerika har vi fået meddelelse om, at **William M. Hansen,** St. Anthony, Idaho, er afgået ved døden den 11. april, knap 92 år gammel. Broder Hansen havde været på mission i Danmark flere gange, sidst som rådgiver til missionspræsident Junius M. Sorensen. Æret være broder Hansens minde!

Bryllup i Amerika
Tidligere missionær i den danske mission, **David B. Castle,** viedes den 16. april i Salt Lake Templet til Susann Melva Bodily. Stjernen ønsker hjertelig til lykke!

Fødselsdage:
Vi siger til lykke til følgende søskende:
Jens Christian Madsen, Esbjerg, 85 år den 1. august.
Ane Dorthea Nielsen, Randers, 80 år den 5. august.
Jenny Kristence Andersen, Aarhus, 75 år den 8. august.
Hilma Skov, Nyborg, 60 år den 8. august.
Marim Cecilie Marie Nielsen, Aalborg, 70 år den 10. august.
Irma Petersen, Allingvej 96, Hvidovre, 75 år den 11. august.
Anders Nielsen Munkholm, Horsens, 75 år den 17. august.
Mariane Sofie Damsted, Odense, 80 år den 20. august.
William Andersen, Aarhus, 75 år den 27. august.

For Herrens øjne
er menneskets veje,
grant følger Han
alle dets spor;
den gudløse
fanges af egen
brøde og holdes
fast i syndens reb;
han dør af mangel
på tugt, går til ved
sin store dårskab.

Ordsprogenes Bog

Om overvejelse

AF LOUISE W. MADSEN,
2. rådgiver i Hjælpeforeningen

Er du nogen sinde standset op for at tænke over, at hver eneste bog, der er skrevet, hvert eneste billede, der er malet, hver eneste bygning, der er rejst, hvert eneste skuespil, der opføres, hver eneste bil, der køres blev undfanget mentalt og begyndte med idéer i en eller andens tanker? Der var nogen, der frivilligt gav sig til at tænke og tænke, indtil idéerne blev til realiteter; en hel række af idéer blev til gennemførlige opfindelser, kunstneriske fremstillinger, dybtgående udvikling. Er du nogen sinde standset op for at tænke på, at kun de, som standser op for at tænke, gør fremgang i forhold til deres evner? *Standser du nogensinde op for at tænke?*

Giver du dig tid til at meditere, samle de ting sammen fra dit hjerte og dit sind, som kræver din mest velovervejede bedømmelse? Ser du i meditation en anledning til at forny dig, opbygge din selvtillid, genoplive og samle ny styrke uden at dvæle ved dine svagheder og fejlgreb, men tværtimod finde på nye metoder til udførelse af dine opgaver; til at tage fat med ny beslutsomhed, til at se tilbage på begivenheder i dit liv, som var lutter glæde og til at skabe en konstruktiv holdning og begejstring? Tager du tid til overvejelse, til at få dine mentale kræfter og hjælpekilder til at løse dine problemer, til at danne sig et skøn over forholdene? Når du skal tage bestemmelser, standser du så op for at kortlægge din kurs, for at gennemtænke din kurs, for at gennemtænke de mulige konsekvenser af en overvejet handling? Du bør lade din hjerne dirigere dine fødder, så de afholder dig fra en uovervejet handling, som kan blive din ulykke. Grundig overvejelse kan redde dig fra mange fejltagelser. Overvejelse er ikke dovenskab, selv om det kræver en vis stilhed og pause fra legemlig aktivitet.. Overvejelse er ikke bortødslen af tid, den gør tværtimod tiden mere værdifuld. Erkender du, at det er nødvendigt for dine børn at være sig selv, så de kan hengive sig til virkelig tænkning, en smule dagdrømmeri, nogen fantaseren, eller bestemmer du i den grad over deres tid, så disse herlige øjeblikke nægtes dem?

Frigør du nogen sinde dit sind for jordbundne ting og åbner det for inspiration? Du er berettiget til at få inspiration fra Herren vedrørende dine private anliggender, dersom Han gennem din tro kan nå din sjæl. Dersom du til stadighed er optaget af verdslig travlhed, kan du berøve dig selv denne velsignelse.

Dine tanker er dine venner, når du er alene; de er stille, og dog kan de være vældig godt selskab. De kan være veltalende, når sindet er i bevægelse og tanke fødes af tanke, idé efter idé, indtil der dukker noget op, som bliver løsningen på et problem eller på et dilemma, eller et mønster til efterfølgelse. Tanker kan være lette, glade eller dybtgående undersøgelser af ens sjæl. Tanker kan være sløve kammerater, hvis sindet vandrer uinteresseret fra én prosaisk, uinspirerende idé til en anden. Tanker kan være deprimerende, hvis man lader dem dvæle ved fejlgreb eller uheld. Tanker kan opbygge ensomheden i stedet for at befri os for den, hvis vi giver den lov til at blive til selvmedlidenhed. Dit humør og dit behov bestemmer værdien af dine tanker.

Tag jer tid til at tænke, søstre! Overvej disse spørgsmål, tænk over, hvad de betyder for jer, udvikl jeres mediterende øjeblikke og lev jeres liv smukt og righoldigt. ○

Fra Missionens Præsidentskab

Vi tilhører en vidunderlig Kirke, en arbejdende Kirke, en lykkelig, en opfindsom og fremfor alt en sand Kirke. Ja, den eneste sande Kirke i hele verden. Og i spidsen for den står en Guds Profet, og som dens grundlægger vor Frelser, Jesus Kristus.

Jeg elsker at læse de 13 Trosartikler og gennemgå dem og sige til mig selv: Jeg tror disse ting, og jeg vil efterleve dem.

Lad mig henvise jer til nummer ni: Vi tror alt, hvad Gud har åbenbaret, alt hvad han nu åbenbarer, og vi tror, at Han endnu vil åbenbare mange store og vigtige ting angående Guds rige.

Dette er vidunderligt. Der er meget at tænke over i denne trosartikel. Først tror vi på alt, hvad Gud har åbenbaret. Ja, ned gennem hele historien har Gud talt gennem sine hellige mænd, profeterne, og fortalt sit folk, hvad de skal gøre. Hvor de skulle drage hen og hvorledes de skulle leve. Han har formanet dem, belært dem, og så længe de lyttede til profeterne, var de lykkelige, men så snart de ikke lyttede og blev ugudelige, beskyttede Herren dem ikke.

Så vi kan i sandhed sige, at vi tror **alt, hvad Gud har åbenbaret.**

Nu kommer vi til det punkt, hvor vi siger, at vi tror på alt, hvad Han nu åbenbarer. Ja, på vor egen tid: tiende, fasteoffer, Visdomsordet, hjemmeaftenen, hjemmelærerarbejde, og familieplanen og formålet med hjemmet, tempelarbejde, hvert medlem en missionær og andre store åbenbaringer og råd til Hans folk.

Og hvorfor har Han åbenbaret disse ting? Naturligvis fordi vi, hvis vi efterlever principperne, kan blive lykkelige og frelse vor familie i denne meget onde verden. Alt, hvad vi har at gøre, er at lytte og adlyde, og så kan vi leve uden frygt.

Han åbenbarer sit sind og sin vilje til Profeten, og på denne måde kommer Kirkens store programmer frem i Præstedømmet, G. U. F., Hjælpeforeningen, Primary, Søndagsskolen, Genealogi, og så videre.

Nu siger denne trosartikel også: Han vil åbenbare mange store og vigtige ting i fremtiden.

Og til hvem vil Han åbenbare sit sind og sin vilje? Jo, det er til Profeten.

Jeg giver jer igen det råd at lytte til jeres ledere, når de vejledes af Herrens ord til profeterne.

På denne måde er der sikkerhed, og uden den er verden fortabt. Det er vor absolutte pligt at være lyset på bjerget, hvor alle folk vil sige: Kom, lad os gå op til Herrens Hus og blive belært af Hans profeter.

Vi er det udvalgte folk. Evangeliet, som det forkyndes af Kirken, er Kristi Evangelium, med alle dets frelsende kræfter, alle dets velsignelser. Frelseren står med åbne arme og siger ganske enkelt: „Kom, følg mig, jeg er vejen til al retfærdighed og til evigt liv."

Må vort sind blive åbnet for den kundskab, at Gud lever, at Jesus er Kristus og at Profeten Joseph Fielding Smith er Hans talerør i dag.

Jeg er taknemmelig for jeres retskaffenhed, jeres kærlighed til Kirken og jeres medmennesker, og for alt, hvad I gør i jeres hjem og i Kirken for at opbygge Hans rige.

Paul L. Pehrson,
missionspræsident

Forårskonferencen i Nord-Jylland Distrikt

Konferencens hovedemner var genealogi, faste og G. U. F.
Konferencen afholdes den 1. og 2. maj i Aalborg Grens kirkebygning og indledtes lørdag eftermiddag kl. 14.30 med et genealogisk møde, hvor den genealogiske hovedbestyrelse var tilstede og gennemgik de nye regler i Navne-Tabulations-Programmet. Alle skemaundersøgere fik udleveret en ny instruktionsbog, „Et vedvarende præstedømme-program for familiens ophøjelse", og den nye håndbog for indsendelse af skemaer blev gennemgået.
Broder Frode Bernskov og søster Mary Kaiser besvarede spørgsmål fra de tilstedeværende søskende. Tilstede 37.
Samtidig med det genealogiske møde blev der afholdt møde for G. U. F.
Kl. 17.00 blev der afholdt møde for Præstedømmet, hvortil også søstrene var inviteret. Mødets emne var faste.
Af mødets talere skal nævnes præsident Benny Linden fra missionspræsidentskabet, der fortalte om sin søn, som fastede sammen med sin kammerat, fordi denne havde problemer med at ryge. Denne faste medførte, at problemet forsvandt. Endvidere omtalte han faren for rutinen, og for klikedannelser i Kirken. Vi skal have tid til at tage os af de nye medlemmer i Kirken, så de kan føle sig som i Paradis.
Tilstede 98.
Lørdag aften var der underholdning og fremvisning af filmen fra Festinord i Aalborg i 1970.
Søndagens to møder var under ledelse af distriktspræsident Orla Nielsen og under præsidium af missionspræsident Paul L. Pehrson. Formiddagsmødet begyndte kl. 10.00. Efter enkelte bekendtgørelser blev der foretaget en del afløsninger og indsættelse af søskende til stillinger i distriktet. Af mødets taler skal nævnes en tale af 1. rådgiver i distriktet, præsident Rasmus Jensen.
Han omtalte mode og påklædning og sagde, at vi som medlemmer i Kirken bør klæde os således at det behager Herren.
Vi fik derefter taler af Henny og Orla Rasmussen fra G. U. F. hovedbestyrelse. De advarede mod hor og utugt og opfordrede os til at efterleve Bjergprædikenen. Distriktets skemaundersøger, broder Johs. Vestbø, talte om vigtigheden af at udføre det genealogiske arbejde for sine afdøde slægtninge og sagde: Begynd i dag, i morgen er det måske for sent. Derefter talte søster Pehrson, som opfordrede os til at være stærke og trofaste.
Præsident Linden talte om medlem-missionærprogrammet og bad os om at støtte missionspræsidenten. Han opfordrede os til at dele Evangeliet med andre, og bad os om at passe på at vi ikke bliver lunkne og svage. Til slut fik missionspræsident Pehrson ordet. Han roste lederne inden for G. U. F. og bad os om at tage godt imod de nyomvendte i Kirken. Tilstede 200.
Eftermiddagsmødet begyndte kl. 14.00. Der blev foretaget nogle forfremmelser i Det melkisedekske Præstedømme.
Af mødets talere skal nævnes 2. rådgiver i missionen, præs. Henning Frederiksen, som omtalte Lucifers styrke inden for familien, og bad os om at passe på i vort sammenhold. Han omtalte ungdommens mange fristelser, specielt i Danmark, hvor pornoen er frigivet.
Søster Kaiser fra den genealogiske hovedbestyrelse sagde, at tempelarbejdet er meget vigtigt og indskærpede betydningen af slægtsforskning.
Til slut havde missionspræsident Pehrson ordet. Han opfordrede missionær Jan Birk til at aflægge sit vidnesbyrd. En kvindelig missionær sang „Han lever, vor Forløser stor." Broder Andersen fra Silkeborg aflagde sit vidnesbyrd. Præsident Pehrson takkede koret for den dejlige sang, og broder Kurt Holm Larsen bar sit vidnesbyrd.
Tilstede 177.

Johs. Vestbø,
distriktssekretær

DÅB:

København Gren: 30. januar:
Aage Søndergaard, døbt af broder Ib Hansen, håndspålæggelse ved ældste Mark Millet.
Edith Elisabeth Søndergaard, døbt af broder John L. Jørgensen, håndspålæggelse ved ældste Craig Madsen.
Hans Michael Søndergaard, døbt af broder Svend Aage Sønderby, håndspålæggelse ved ældste Eric Andersen.
Dorthe Berthina Søndergaard, døbt af broder Ejvind Nordby Larsen, håndspålæggelse ved ældste Jeff Page.

6. februar:
Dan Nedergaard, døbt af broder Preben D. Jensen, håndspålæggelse ved broder Henning Aaager.
Bente Høst Schmidt Nedergaard, døbt af ældste Curtis Parker, håndspålæggelse ved ældste Richard Johnson.

20. februar:
Rigmor Dorthea Schultz Frølich, døbt af ældste Robert Murdoch, håndspålæggelse ved ældste Val Hansen.

27. februar:
Rikard Jørgen Nielsen, døbt af broder Arthur Nielsen, håndspålæggelse ved broder Jørgen Otto Nielsen.

6. marts:
Egert Toft, møbt af ældste Palle Sørensen, håndspålæggelse ved ældste Eric Andersen.

Aalborg: 14. marts:
Bjarne Thostrup Østergaard, døbt af ældste Villy Gerlach, håndspålæggelse ved broder Preben Klitgaard.

Odense: 20. marts:
Karen Helene Sofie Lucia Lyberth, døbt af ældste John Lassen, håndspålæggelse ved ældste Randy Olsen.

Slagelse: 30. marts:
Michael Grand Hansen, døbt af broder Børge Grand Hansen, håndspålæggelse ved samme.

Dødsfald:

Amager Gren:
Den 19. marts døde søster **Dagmar Camilla Sannom Lybecker,** 82 år gammel. Æret være søster Lybeckers minde!

Ordinationer:

København Gren: 31. januar:
Mogens Mogensen ordineret til lærer af broder Magnus Olesen.
Jørgen Olsen ordineret til lærer af broder Helge Nørrung.
Hugo Hansen ordineret til lærer af broder Paul Hansen.

21. februar:
Dan Nedergaard ordineret til diakon af broder Ib Hansen.
John H. Hansen ordineret til lærer af broder Gregers Hvidkjær-Hansen.

21. marts:
Niels H. Andersen ordineret til præst af broder Poul Andersen.
Jørgen Olsen ordineret til præst af broder Knud Hentzen.
Bjarne B. Engmann ordineret til præst af broder Hans Henrik Jørgensen.
Hugo Hansen ordineret til præst af broder Ib Hansen.

